

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय
संहिता, पद, जटा, घन पाठः

3.1 तृतीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः - न्यूनकर्माणि

Contents

TS 3.1.1.1	5
TS 3.1.1.2	5
TS 3.1.1.3	6
TS 3.1.1.4	7
TS 3.1.2.1	8
TS 3.1.2.2	9
TS 3.1.2.3	10
TS 3.1.2.4	11
TS 3.1.3.1	12
TS 3.1.3.2	13
TS 3.1.4.1	14
TS 3.1.4.2	15
TS 3.1.4.3	16

	2
TS 3.1.4.4	17
TS 3.1.5.1	18
TS 3.1.5.2	19
TS 3.1.6.1	20
TS 3.1.6.2	20
TS 3.1.6.3	21
TS 3.1.7.1	22
TS 3.1.7.2	23
TS 3.1.7.3	24
TS 3.1.8.1	25
TS 3.1.8.2	26
TS 3.1.8.3	27
TS 3.1.9.1	28
TS 3.1.9.2	29

	3
TS 3.1.9.3	30
TS 3.1.9.4	31
TS 3.1.9.5	32
TS 3.1.9.6	32
TS 3.1.10.1	33
TS 3.1.10.2	34
TS 3.1.10.3	35
TS 3.1.11.1	36
TS 3.1.11.2	37
TS 3.1.11.3	38
TS 3.1.11.4	39
TS 3.1.11.5	40
TS 3.1.11.6	41
TS 3.1.11.7	42

TS 3.1.11.8

43

TS 3.1.1.1**TS 3.1.1.1****Samhita Paata**

प्रजापतिरकामयत् प्रजाः सृजेयेति स तपोऽतप्यत् स सर्पानंसृजत् सोऽकामयत् प्रजाः सृजेयेति
 स द्वितीयमतप्यत् स वयांस्य सृजत् सोऽकामयत् प्रजाः सृजेयेति स तृतीयमतप्यत् स एतं
 दीक्षितवाद्-मपश्यत् तमवदत् ततो वै स प्रजा असृजत् यत् तपस्तप्त्वा दीक्षितवाद्-वदति प्रजा एव
 तद्यजमानः - []

Pada Paata

प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । अकामयत् । प्रजा इति प्र - जाः । सृजेय । इति । सः । तपः
 । अतप्यत् । सः । सर्पान् । असृजत् । सः । अकामयत् । प्रजा इति प्र - जाः । सृजेय ।
 इति । सः । द्वितीयम् । अतप्यत् । सः । वयांसि । असृजत् । सः । अकामयत् । प्रजा
 इति प्र-जाः । सृजेय । इति । सः । तृतीयम् । अतप्यत् । सः । एतम् । दीक्षितवादमिति
 दीक्षित - वादम् । अपश्यत् । तम् । अवदत् । ततः । वै । सः । प्रजा इति प्र-जाः ।
 असृजत् । यत् । तपः । तप्त्वा । दीक्षितवादमिति दीक्षित - वादम् । वदति । प्रजा इति प्र
 - जाः । एव । तत् । यजमानः ।

TS 3.1.1.2

TS 3.1.1.2

Samhita Paata

सृजते यद्वै दीक्षितोऽमेद्ध्यं पश्यत्यपोऽस्मादीक्षाक्रामति नीलमस्य हरो व्येत्यबद्धं मनो दुरिद्रं चक्षुः
सूर्यो ज्योतिषाः श्रेष्ठो दीक्षे मा माहासीरित्याह नास्मादीक्षाऽपक्रामति नास्य नीलं न हरो व्येति यद्वै
दीक्षितमभिवर्षति दिव्या आपोऽशान्ता ओजो बलं दीक्षां - []

Pada Paata

सृजते । यत् । वै । दीक्षितः । अमेद्ध्यम् । पश्यति । अपेति । अस्मात् । दीक्षा । क्रामति
। नीलम् । अस्य । हरः । वीति । एति । अबद्धम् । मनः । दुरिद्रम् । चक्षुः । सूर्यः ।
ज्योतिषाम् । श्रेष्ठः । दीक्षे । मा । मा । हासीः । इति । आह । न । अस्मात् । दीक्षा
। अपेति । क्रामति । न । अस्य । नीलम् । न । हरः । वीति । एति । यत् । वै ।
दीक्षितम् । अभिवर्षति । दिव्याः । आपः । अशान्ताः । ओजः । बलम् ।
दीक्षाम् ।

TS 3.1.1.3

TS 3.1.1.3

Samhita Paata

तपोऽस्यनिर्घन्त्युन्दुतीर् बलं धत्तौजो धत्त बलं धत्त मा मे दीक्षां मा तपोनिर्वधिष्टेत्याहै तदेव
सर्वमात्मन् धत्ते नास्यौजो बलं न दीक्षां न तपोनिर्घन्त्यग्निर्वै दीक्षितस्य देवता सोऽस्मादेतरर्हितिर
इव यरूहि याति तमीश्वरः रक्षांसि हन्तो - []

Pada Paata

तपः । अस्य । निरिति । घन्ति । उन्दुतीः । बलम् । धत्त । ओजः । धत्त । बलम् ।
धत्त । मा । मे । दीक्षाम् । मा । तपः । निरिति । वधिष्ट । इति । आह । एतत् । एव
। सर्वम् । आत्मन् । धत्ते । न । अस्य । ओजः । बलम् । न । दीक्षाम् । न । तपः ।
निरिति । घन्ति । अग्निः । वै । दीक्षितस्य । देवता । सः । अस्मात् । एतरर्हि । तिरः
। इव । यरूहि । याति । तम् । ईश्वरम् । रक्षांसि । हन्तोः ।

TS 3.1.1.4

TS 3.1.1.4

Samhita Paata

भेद्रादभिधेयः प्रेहिबृहस्पतिः पुर एता ते अस्त्वित्याहब्रह्म वै देवानां बृहस्पतिस्तमेवान्वा रंभते स
एनः सं पारयत्ये दमंगन्म देवयजनं पृथिव्या इत्याह देवयजनः ह्येष पृथिव्या आगच्छति यो
यजते विश्वे देवा यदजुषन्त पूर्व इत्याह विश्वे ह्येतदेवा जोषयन्ते यद्वाह्याणा () ऋक्सामाभ्यां
यजुषा सन्तरन्त इत्याहर्क्सामाभ्याः ह्येष यजुषा सन्तरन्ति यो यजते रायस्पोषेण समिषा-मदेमेत्या-
हाऽशिषमेवै तामा शास्ते ॥

Pada Paata

भ॒द्रात् । अ॒भी॒तिं । श्रेयः॑ । प्रेतिं॑ । इ॒हि । बृ॒ह॒स्पतिः॑ । पु॒र ए॒तेति॑ पु॒रः - ए॒ता । ते । अ॒स्तु
 । इति॑ । आ॒ह । ब्र॒ह्म । वै । दे॒वाना॑म् । बृ॒ह॒स्पतिः॑ । तम् । ए॒व । अ॒न्वार॑भ॒त् इत्य॑नु -
 आ॒र॑भ॒ते । सः । ए॒नम् । स॒मिति॑ । पा॒र॒य॒ति । एति॑ । इ॒दम् । अ॒ग॒न्म् । दे॒व॒य॒ज॑न॒मिति॑
 दे॒व - य॒ज॑नम् । पृ॒थि॒व्याः । इति॑ । आ॒ह । दे॒व॒य॒ज॑न॒मिति॑ दे॒व - य॒ज॑नम् । हि । ए॒षः ।
 पृ॒थि॒व्याः । आ॒गच्छ॑ती॒त्याँ - गच्छ॑ति । यः । य॒ज॑ते । वि॒श्वे । दे॒वाः । यत् । अ॒जु॑ष॒न्त ।
 पूर्वे॑ । इति॑ । आ॒ह । वि॒श्वे । हि । ए॒तत् । दे॒वाः । जो॑ष॒य॑न्ते । यत् । ब्रा॒ह्म॒णाः () ।
 ऋ॒र॒व्सा॒माभ्या॑मित्य॒र॒व्सा॒मा - भ्या॑म् । य॒जु॑षा । स॒न्त॒र॑न्त॒ इति॑ सं - त॒र॑न्तः । इति॑ । आ॒ह ।
 ऋ॒र॒व्सा॒माभ्या॑मित्य॒र॒व्सा॒मा - भ्या॑म् । हि । ए॒षः । य॒जु॑षा । स॒न्त॒र॑ती॒ति सं - त॒र॑ति । यः ।
 य॒ज॑ते । रा॒यः । पो॒षेण॑ । स॒मिति॑ । इ॒षा । म॒दे॒म् । इति॑ । आ॒ह । आ॒शि॒ष॒मित्याँ॑ - शि॒ष॑म्
 । ए॒व । ए॒ताम् । एति॑ । शा॒स्ते ॥

TS 3.1.2.1**TS 3.1.2.1****Samhita Paata**

ए॒ष ते॑ गा॒य॒त्रो भा॒ग इति॑ मे॒ सोमा॑य ब्रू॒ताद॑ेष॒ ते त्रैष्टु॑भो जा॒ग॑तो भा॒ग इति॑ मे॒ सोमा॑य ब्रू॒ताच्छ॑न्दो॒मानाः॑
 सा॒म्रा॑ज्यं ग॒च्छेति॑ मे॒ सोमा॑य ब्रू॒ताद् यो वै सोमः॑ रा॒जा॑नः॒ सा॒म्रा॑ज्यं लो॒कं ग॑मयित्वा क्री॒णाति॑
 ग॒च्छेति॑ स्वा॒नाः॒ सा॒म्रा॑ज्यं छ॒न्दा॑सि॒ खलु॑ वै सोम॑स्य॒ राज्ञः॑ सा॒म्रा॑ज्यो लो॒कः पु॒रस्ता॑थ॒ सोम॑स्य

क्र॒यादे॒वम॒भि म॑न्त्रयेत् सा॒म्राज्य॑मे॒वै - []

Pada Paata

ए॒षः । ते । गा॒य॒त्रः । भा॒गः । इति॑ । मे । सोमा॑य । ब्रू॒तात् । ए॒षः । ते । त्रै॒ष्टु॒भः
 । जा॒ग॑तः । भा॒गः । इति॑ । मे । सोमा॑य । ब्रू॒तात् । छ॒न्दो॒मा॒ना॒मि॒ति छ॒न्दः - मा॒ना॑म् ।
 सा॒म्राज्य॑मि॒ति सा॒म् - रा॒ज्य॑म् । ग॒च्छ । इति॑ । मे । सोमा॑य । ब्रू॒तात् । यः । वै । सोम॑म्
 । रा॒जा॒न॑म् । सा॒म्राज्य॑मि॒ति सा॒म् - रा॒ज्य॑म् । लो॒कम् । ग॒म॒यि॒त्वा । क्री॒णा॒ति । ग॒च्छ॑ति ।
 स्वा॒ना॑म् । सा॒म्राज्य॑मि॒ति सा॒म् - रा॒ज्य॑म् । छ॒न्दा॑श्सि । ख॒लु । वै । सोम॑स्य । रा॒ज्ञः ।
 सा॒म्राज्य॑ इति॑ सा॒म् - रा॒ज्यः । लो॒कः । पु॒रस्ता॑त् । सोम॑स्य । क्र॒यात् । ए॒वम् । अ॒भी॒ति॑ ।
 म॑न्त्रयेत् । सा॒म्राज्य॑मि॒ति सा॒म् - रा॒ज्य॑म् । ए॒व ।

TS 3.1.2.2

TS 3.1.2.2

Samhita Paata

न॑ लो॒कं ग॑म॒यि॒त्वा क्री॑णाति॒ ग॒च्छ॑ति॒ स्वा॒नाः॑ सा॒म्राज्यं॑ यो वै ता॑नू॒न॒प्त्रस्य॑ प्र॒ति॒ष्ठां वे॒दु प्र॒त्ये॒व
 ति॑ष्ठति॒ ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो॑ वदन्ति॒ न प्रा॑श्नन्ति॒ न जु॑ह॒त्यथ॑ कं ता॑नू॒न॒प्त्रं प्र॒ति ति॑ष्ठतीति॒ प्र॒जाप॑तौ॒ मन॑सीति॒
 ब्रू॒यात् त्रि॒रव॑ जिघ्रेत् प्र॒जाप॑तौ॒ त्वा॒ मन॑सि जु॒होमी॒त्येषा॑ वै ता॑नू॒न॒प्त्रस्य॑ प्र॒ति॒ष्ठा य॒ एवं वे॒दु प्र॒त्ये॒व
 ति॑ष्ठति॒ यो - []

Pada Paata

ए॒न॒म् । लो॒कम् । ग॒म॒यित्वा । क्री॒णा॒ति । गच्छ॑ति । स्वाना॑म् । साम्रा॑ज्यमि॒ति॒ साम् -
 रा॒ज्यम् । यः । वै । ता॒नू॒न॒प्त्रस्येति॑ तानू - न॒प्त्रस्य॑ । प्र॒ति॒ष्ठा॒मि॒ति॑ प्र॒ति - स्था॒म् । वेद॑ ।
 प्र॒ती॒ति॑ । ए॒व । ति॒ष्ठ॒ति॒ । ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒न् इति॑ ब्रह्म - वा॒दि॒नः । व॒द॒न्ति॒ । न । प्रा॒श्न॒न्ती॒ति॑ प्र
 - अ॒श्न॒न्ति॑ । न । जु॒ह॒ति॒ । अथ॑ । क॒ । ता॒नू॒न॒प्त्रमि॒ति॑ तानू - न॒प्त्रम् । प्र॒ती॒ति॑ । ति॒ष्ठ॒ति॒
 । इति॑ । प्र॒जाप॑ता॒वि॒ति॑ प्र॒जा-प॒तौ । मन॑सि । इति॑ । ब्रू॒या॒त् । त्रिः । अवे॑ति॒ । जि॒घ्रे॒त् ।
 प्र॒जाप॑ता॒वि॒ति॑ प्र॒जा - प॒तौ । त्वा । मन॑सि । जु॒हो॒मि॒ । इति॑ । ए॒षा । वै । ता॒नू॒न॒प्त्रस्येति॑
 तानू - न॒प्त्रस्य॑ । प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्र॒ति - स्था । यः । ए॒वम् । वेद॑ । प्र॒ती॒ति॑ । ए॒व । ति॒ष्ठ॒ति॒ । यः ।

TS 3.1.2.3

TS 3.1.2.3

Samhita Paata

वा अ॒द्भ्योः प्र॒ति॒ष्ठां वेद॑ प्रत्ये॒व ति॑ष्ठति॒ यतो॑ म॒न्ये॒तान॑भि॒क्रम्य॑ हो॒ष्या॒मी॒ति॒ तत् ति॑ष्ठन्ना श्रा॒वये॑देषा वा
 अ॒द्भ्योः प्र॒ति॒ष्ठा य॒ एवं वेद॑ प्रत्ये॒व ति॑ष्ठति॒ यद॑भि॒क्रम्य॑ जुहु॒यात् प्र॒ति॒ष्ठाया॑ इ॒यात् तस्मा॑न्त् समान॒त्र
 ति॑ष्ठता होत॒व्यं प्र॒ति॒ष्ठित्यै॑ यो वा अ॒द्भ्योः स्वं वेद॑ स्ववा॒ने॒व भ॑वति॒ सु॒गवा॑ अ॒स्य स्वं वा॑य॒व्यम॑स्य
 - []

Pada Paata

वै । अ॒द्भ्योः । प्र॒ति॒ष्ठा॒मि॒ति॑ प्र॒ति - स्था॒म् । वेद॑ । प्र॒ती॒ति॑ । ए॒व । ति॒ष्ठ॒ति॒ । यतः॑ । म॒न्ये॑त
 । अ॒न॑भि॒क्रम्ये॒त्यन॑भि - क्र॒म्य । हो॒ष्या॒मि॒ । इति॑ । तत् । ति॑ष्ठन् । ए॒ति॑ । श्रा॒वये॑त् । ए॒षा ।

वै । अ॒द्ध॒र्योः । प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्रति - स्था । यः । ए॒वम् । वेद॑ । प्र॒तीति॑ । ए॒व । ति॒ष्ठति॑ । यत् ।
अ॒भि॒क्र॒म्येत्य॑भि - क्र॒म्यं । जुहु॑यात् । प्र॒ति॒ष्ठाया॑ इति॑ प्रति-स्थायाः । इ॒यात् । तस्मा॑त् । स॒मा॒न॒त्रं
। ति॒ष्ठता॑ । हो॒त॒व्यम् । प्र॒ति॒ष्ठित्या॑ इति॑ प्रति - स्थि॒त्यै । यः । वै । अ॒द्ध॒र्योः । स्वम् ।
वेद॑ । स्व॒वा॒निति॑ स्व - वा॒न् । ए॒व । भ॒वति॑ । सु॒क् । वै । अ॒स्य॑ । स्वम् । वा॒य॒व्यम् । अ॒स्य॑ ।

TS 3.1.2.4

TS 3.1.2.4

Samhita Paata

स्वं च॑म॒सोऽस्य॑ स्वं य॒द्वा॒य॒व्यं वा॑ च॒म॒सं वा॑ऽन॒न्वार॑भ्याऽऽश्रा॒वये॑त् स्वादि॑यात् तस्मा॑ द॒न्वार॑भ्याऽऽश्रा॒व्यः स्वा॑दे॒व नैति॑ यो वै सोम॑म- प्र॒ति॒ष्ठाप्य॑ स्तो॒त्र-मु॑पाक॒रोत्य॑ प्र॒ति॒ष्ठितः॑ सोमो॑ भ॒वत्य॑प्र॒ति॒ष्ठितः॑
स्तोमो॑- ऽप्र॒ति॒ष्ठिता॑-न्यु॒क्थान्य॑प्र॒ति॒ष्ठितो॑ यज॑मानो ऽप्र॒ति॒ष्ठितो॑ ऽध्व॒र्युर्वा॑ य॒व्यं वै॑ सोम॑स्य प्र॒ति॒ष्ठा
च॑म॒सोऽस्य॑ प्र॒ति॒ष्ठा सोमः॑ स्तोम॑स्य स्तोमं॑ उ॒क्थानां॑ ग्र॒हं वा॑ () गृही॑त्वा च॑म॒सं वो॒च्चीय॑ स्तो॒त्रमु॑पा
कु॑र्यात् प्रत्ये॒व सोमः॑ स्था॒पय॑ति॒ प्रति॑स्तोमं॑ प्रत्यु॒क्थानि॑ प्रति॒ यज॑मान॒स्तिष्ठ॑ति॒ प्रत्य॑द्ध॒र्युः ॥

Pada Paata

स्वम् । च॒म॒सः । अ॒स्य॑ । स्वम् । यत् । वा॒य॒व्यम् । वा॑ । च॒म॒सम् । वा॑ । अ॒न॒न्वार॑भ्येत्य॒ननु॑
- आ॒र॒भ्य॑ । आ॒श्रा॒वये॑दित्या॑ - श्रा॒वये॑त् । स्वात् । इ॒यात् । तस्मा॑त् । अ॒न्वार॑भ्येत्य॒ननु॑ - आ॒र॒भ्य॑ ।
आ॒श्रा॒व्यमि॑त्या॑ - श्रा॒व्यम् । स्वात् । ए॒व । न । ए॒ति॑ । यः । वै । सोम॑म् । अ॒प्र॒ति॒ष्ठाप्येत्य॑प्रति॒
- स्था॒प्य॑ । स्तो॒त्रम् । उ॒पा॒क॒रोतीत्यु॑प - आ॒क॒रोति॑ । अ॒प्र॒ति॒ष्ठित॑ इत्य॒प्रति॑ - स्थि॒तः । सोमः॑ ।
भ॒वति॑ । अ॒प्र॒ति॒ष्ठित॑ इत्य॒प्रति॑ - स्थि॒तः । स्तोमः॑ । अ॒प्र॒ति॒ष्ठिता॑नीत्य॒प्रति॑ - स्थि॒तानि॑ । उ॒क्थानि॑

। अ॒प्रति॑ष्ठि॒तु इत्य॑प्रति - स्थि॒तुः । यज॑मानः । अ॒प्रति॑ष्ठि॒तु इत्य॑प्रति - स्थि॒तुः । अ॒ध्व॒र्युः ।
वा॒य॒व्य॑म् । वै । सोम॑स्य । प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्रति - स्था । च॒म॒सः । अ॒स्य । प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्रति - स्था
। सोमः॑ । स्तोम॑स्य । स्तोमः॑ । उ॒क्थाना॑म् । ग्र॒हम् । वा () । गृही॑त्वा । च॒म॒सम् ।
वा । उ॒न्नीयेत्यु॑त् - नीय॑ । स्तो॒त्रम् । उ॒पाकु॑र्यादित्यु॑प - आकु॑र्यात् । प्रती॑ति । ए॒व । सोम॑म्
। स्था॒पय॑ति । प्रती॑ति । स्तोम॑म् । प्रती॑ति । उ॒क्थानि॑ । प्रती॑ति । यज॑मानः । तिष्ठ॑ति ।
प्रती॑ति । अ॒ध्व॒र्युः ॥

TS 3.1.3.1

TS 3.1.3.1

Samhita Paata

य॒ज्ञं वा॑ ए॒तत् सं भ॑रन्ति॒ यत् सोम॑क्रय॒ण्यै प॒दं य॑ज्ञ॒मुख॑ ह॒विर्द्धाने॑ य॒र्हि ह॒विर्द्धाने॑ प्राची॑
प्रव॑र्तये॒युस्त॒र्हि तेना॑क्ष॒मुपा॑ञ्ज्याद्-य॒ज्ञ॒मुख॑ ए॒व य॒ज्ञ॒मनु॑ सन्त॑नोति॒ प्राञ्च॑म॒ग्निं प्र॑ ह॒रन्त्यु॑त् पत्नी॑मा
न॑यन्त्यन्व॒नांसि॑ प्र॒ वर्त॑यन्त्यथ॒ वा अ॑स्यैष॒ धिष्णि॑यो ही॒यते॑ सोऽनु॑ ध्या॒यति॑ स ई॒श्वरो॑ रु॒द्रो भू॒त्वा
- []

Pada Paata

य॒ज्ञम् । वै । ए॒तत् । समि॑ति । भ॒रन्ति॑ । यत् । सोम॑क्रय॒ण्या इति॑ सोम - क्रय॑ण्यै । प॒दम्
। य॒ज्ञ॒मुख॑मिति॑ य॒ज्ञ - मुख॑म् । ह॒विर्द्धाने॑ इति॑ ह॒विः - धाने॑ । य॒र्हि । ह॒विर्द्धाने॑ इति॑ ह॒विः
- धाने॑ । प्राची॑ इति॑ । प्र॒व॒र्तये॑युरिति॑ प्र - वर्त॑येयुः । त॒र्हि । तेन॑ । अ॒क्षम् । उपे॑ति ।

अञ्ज्यात् । यज्ञमुख इति यज्ञ-मुखे । एव । यज्ञम् । अनु । समिति । तनोति । प्राञ्चम् ।
 अग्निम् । प्रेति । हरन्ति । उदिति । पत्नीम् । एति । नयन्ति । अन्विति । अनाशसि ।
 प्रेति । वर्तयन्ति । अथ । वै । अस्य । एषः । धिष्णियः । हीयते । सः । अन्विति ।
 ध्यायति । सः । ईश्वरः । रुद्रः । भूत्वा ।

TS 3.1.3.2

TS 3.1.3.2

Samhita Paata

प्रजां पशून् यजमानस्य शमयितोर्यरहिं पशुमा प्रीतमुदञ्चं नयन्ति तरहिं तस्य पशुश्रपणं हरेत्
 तेनैवैनं भागिनं करोति यजमानो वा आहवनीयो यजमानं वा एतद्वि कर्षन्ते यदाहवनीयात्
 पशुश्रपणं हरन्ति स वैव स्यान्निर्मन्थ्यं वा कुर्याद् यजमानस्य सात्मत्वाय यदि पशोरवदानं
 नश्येदाज्यस्य प्रत्याख्यायमवं द्येथ सैव ततः () प्रायश्चित्तिर्ये पशुं विमश्रीरन् यस्तान् कामयेता
 ऽऽर्तिमाच्छेयुरिति कुविदुङ्गेति नमो वृक्तिवत्यर्चाऽऽग्नीद्रे जुहुयान्नमो वृक्तिमेवैषां वृङ्गे ताजगार्तिमाच्छन्ति
 ॥

Pada Paata

प्रजामिति प्र - जाम् । पशून् । यजमानस्य । शमयितोः । यरहिं । पशुम् । आप्रीतमित्या-
 प्रीतम् । उदञ्चम् । नयन्ति । तरहिं । तस्य । पशुश्रपणमिति पशु - श्रपणम् । हरेत् ।
 तेन । एव । एनम् । भागिनम् । करोति । यजमानः । वै । आहवनीय इत्या - हवनीयः

। यज॑मानम् । वै । ए॒तत् । वी॑तिं । क॒रु॒ष॒न्ते । यत् । आ॒ह॒व॒नी॒या॒दि॒त्या॑ - ह॒व॒नी॒या॑त् ।
 प॒शु॒श्र॒प॑ण॒मि॒ति॑ प॒शु - श्र॒प॑णम् । ह॒र॑न्ति । सः । वा॒ । ए॒व । स्या॑त् । नि॒र्म॒न्थ्य॑मि॒ति॑ निः
 - म॒न्थ्य॑म् । वा॒ । क॒र्या॑त् । यज॑मानस्य । सा॒त्म॒त्वा॒ये॒ति॑ सा॒त्म - त्वा॒य॑ । य॒दि॑ । प॒शोः
 । अ॒व॒दा॒न॒मि॒त्य॑व - दा॒न॑म् । न॒श्ये॑त् । आ॒ज्य॑स्य । प्र॒त्या॒ख्या॒य॒मि॒ति॑ प्र॒ति - आ॒ख्या॑य॑म् ।
 अ॒वे॒ति॑ । द्ये॒त् । सा॒ । ए॒व । त॒तः॑ () । प्रा॒य॑श्चि॒त्तिः॑ । ये । प॒शुम् । वि॒म॒श्री॑र॒न्ति॑ वि -
 म॒श्री॑र॒न् । यः । तान् । का॒म॒ये॑त् । आ॒र्ति॑म् । ए॒ति॑ । ऋ॒च्छे॒युः । इ॒ति॑ । कु॒वि॒त् । अ॒ङ्ग
 । इ॒ति॑ । न॒मो॑वृ॒क्ति॒व॒त्ये॒ति॑ न॒मो॑वृ॒क्ति - व॒त्या॒ । ऋ॒चा । आ॒ग्नी॑द्वा॒ इ॒त्या॒ग्नि॑ - इ॒ध्रे । जु॒हु॒या॑त् ।
 न॒मो॑वृ॒क्ति॒मि॒ति॑ न॒मः॑ - वृ॒क्ति॑म् । ए॒व । ए॒षाम् । वृ॒द्धे । ता॒ज॒क् । आ॒र्ति॑म् । ए॒ति॑ । ऋ॒च्छ॑न्ति ॥

TS 3.1.4.1

TS 3.1.4.1

Samhita Paata

प्र॒जाप॑ते॒र्जा॒य॑मा॒नाः प्र॒जा जा॒ताश्च॒ या इ॒माः । तस्मै॑ प्र॒ति प्र वे॑दयचि॒कि॒त्वा॑ऽ अ॒नु॑ म॒न्य॑तां ॥ इ॒मं
 प॒शुं प॑शुप॒ते ते अ॒द्य ब॒द्धा॒म्य॑ग्रे सु॒कृ॒त॒स्य॒ म॒द्व्ये॑ । अ॒नु॑ म॒न्य॑स्व सु॒य॒जा॑ य॒जाम् जुष्टं॑ दे॒वाना॑मि॒दम॑स्तु
 ह॒व्यं ॥ प्र॒जा॒न॒न्तः प्र॒ति॑गृ॒ह्ण॑न्ति॒ पूर्वे॑ प्रा॒णम॑ङ्गे॒भ्यः॑ प॒र्या॒च॒र॑न्तं । सु॒व॒र्गं या॑हि प॒थि॒भिर्दे॒व्या॒नै॒रोष॑धीषु
 प्र॒ति॑ति॒ष्ठा शरी॑रैः ॥ येषा॒मी॒शे॑ - []

Pada Paata

प्र॒जाप॑ते॒रि॒ति॑ प्र॒जा - प॒तेः॑ । जा॒य॑मा॒नाः । प्र॒जा इ॒ति॑ प्र - जाः । जा॒ताः । च॒ । याः । इ॒माः

॥ तस्मै॑ । प्र॒ति॑ । प्रे॒ति॑ । वे॒द॒य॒ । चि॒कि॒त्वा॒न् । अ॒न्वि॒ति॑ । म॒न्य॒ता॒म् ॥ इ॒म॒म् । प॒शु॒म् ।
 प॒शु॒प॒त॒ इति॑ प॒शु - प॒ते॑ । ते॒ । अ॒द्य॒ । ब॒द्धा॒मि॑ । अ॒ग्रे॒ । सु॒कृ॒त॒स्ये॒ति॑ सु - कृ॒त॒स्य॑ । म॒द्भ्ये॑ ॥
 अ॒न्वि॒ति॑ । म॒न्य॒स्व॒ । सु॒य॒जे॒ति॑ सु - य॒जा॑ । य॒जा॒म् । जु॒ष्ट॑म् । दे॒वा॒ना॑म् । इ॒द॒म् । अ॒स्तु॒ ।
 ह॒व्य॒म् ॥ प्र॒जा॒न॒न्त॒ इति॑ प्र - जा॒न॒न्तः॑ । प्र॒ती॒ति॑ । गृ॒ह्ण॒न्ति॒ । पू॒र्वे॑ । प्रा॒ण॒मि॒ति॑ प्र - अ॒न॒म् ।
 अ॒ङ्गे॒भ्यः॑ । प॒री॒ति॑ । आ॒च॒र॒न्त॒मित्या॑ - च॒र॒न्त॒म् ॥ सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः॑ - ग॒म् । या॒हि॒ । प॒थि॒भि॒रि॒ति॑
 प॒थि॒ - भिः॑ । दे॒व॒या॒नै॒रि॒ति॑ दे॒व - या॒नैः॑ । ओष॑धीषु । प्र॒ती॒ति॑ । ति॒ष्ठ॒ । शरी॑रैः ॥ ये॒षा॑म् । ई॒शे॑ ।

TS 3.1.4.2

TS 3.1.4.2

Samhita Paata

प॒शु॒प॒तिः॑ प॒शू॒नां॑ च॒तु॑ष्प॒दा॒मु॒त च॑ द्वि॒प॒दां॑ । नि॒ष्क्री॑तोऽयं य॒ज्ञि॒यं॑ भा॒ग॒मे॒तु रा॒य॒स्पोषा॑ य॒ज॑मा॒न॒स्य॑
 स॒न्तु ॥ ये॒ ब॒द्ध्य॑मा॒न॒मनु॑ ब॒द्ध्य॑मा॒ना अ॒भ्यै॑क्ष॒न्त॒ मन॑सा॒ चक्षु॑षा च । अ॒ग्नि॒स्ता॑ अ॒ग्रे प्र॑मु॒मो॒क्तु॑
 दे॒वः प्र॒जा॒प॒तिः॑ प्र॒जया॑ सँवि॒दानः॑ ॥ य आ॑र॒ण्याः प॒शवो॑ वि॒श्वरू॑पा वि॒रूपाः॑ स॒न्तो बहु॑धै॒करू॑पाः
 । वा॒यु॒स्ता॑ अ॒ग्रे प्र॑मु॒मो॒क्तु॑ दे॒वः प्र॒जा॒प॒तिः॑ प्र॒जया॑ सँवि॒दानः॑ ॥ प्र॒मु॒ञ्च॑मा॒ना - []

Pada Paata

प॒शु॒प॒ति॒रि॒ति॑ प॒शु॒प॒तिः॑ । प॒शू॒ना॒म् । च॒तु॑ष्प॒दा॒मि॒ति॑ च॒तुः॑ - प॒दा॒म् । उ॒त॒ । च॒ । द्वि॒प॒दा॒मि॒ति॑
 द्वि॒ - प॒दा॒म् ॥ नि॒ष्क्री॑त॒ इति॑ निः - क्री॒तः॑ । अ॒य॒म् । य॒ज्ञि॒य॑म् । भा॒ग॒म् । ए॒तु॒ । रा॒यः॑ ।
 पोषाः॑ । य॒ज॑मा॒न॒स्य॑ । स॒न्तु ॥ ये॒ । ब॒द्ध्य॑मा॒न॒म् । अ॒न्वि॒ति॑ । ब॒द्ध्य॑मा॒नाः॑ । अ॒भ्यै॑क्ष॒न्ते॒त्य॑भि

- ऐक्षन्त । मनसा । चक्षुषा । च ॥ अग्निः । तान् । अग्रे । प्रेति । मुमोक्तु । देवः ।
 प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । प्रजयेति प्र - जया । सँविदान इति सं-विदानः ॥ ये । आरण्याः
 । पशवः । विश्वरूपा इति विश्व - रूपाः । विरूपा इति वि-रूपाः । सन्तः । बहुधेति बहु
 - धा । एकरूपा इत्येक - रूपाः ॥ वायुः । तान् । अग्रे । प्रेति । मुमोक्तु । देवः ।
 प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । प्रजयेति प्र - जया । सँविदान इति सं - विदानः ॥ प्रमुञ्चमाना
 इति प्र - मुञ्चमानाः ।

TS 3.1.4.3

TS 3.1.4.3

Samhita Paata

भुवनस्य रेतो गातुं धत्त यजमानाय देवाः । उपाकृतं शशमानं यदस्थोज्जीवं देवानामप्येतु पाथः
 ॥ नाना प्राणो यजमानस्य पशुना यज्ञो देवेभिः सह देवयानः । जीवं देवानामप्येतु पाथः सत्याः
 सन्तु यजमानस्य कामाः ॥ यत् पशुर्मायुमकृतोरो वा पद्भिराहते । अग्निर्मा तस्मादेनसो विश्वान्
 मुञ्चत्वहंसः ॥ शर्मितार उपेतन यज्ञं - []

Pada Paata

भुवनस्य । रेतः । गातुम् । धत्त । यजमानाय । देवाः ॥ उपाकृतमित्युप-आकृतम् । शशमानम्
 । यत् । अस्थात् । जीवम् । देवानाम् । अपीति । एतु । पाथः ॥ नाना । प्राण इति प्र -
 अनः । यजमानस्य । पशुना । यज्ञः । देवेभिः । सह । देवयान इति देव - यानः ॥ जीवम् ।

देवाना॑म् । अपी॑ति । ए॒तु । पा॒थः । सु॒त्याः । सु॒न्तु । यज॑मानस्य । कामाः॑ ॥ यत् । प॒शुः
। मा॒युम् । अकृ॑त । उ॒रः । वा । प॒द्भिरि॑ति पत् - भिः । आ॒हृत॑ इत्या॑ - ह॒ते ॥ अ॒ग्निः । मा ।
तस्मा॑त् । ए॒नसः । वि॒श्वात् । मु॒ञ्चतु॑ । अ॒हंसः ॥ श॒र्मितारः॑ । उ॒पेतु॑नेत्यु॒प - ए॒त॑न । य॒ज्ञम् ।

TS 3.1.4.4

TS 3.1.4.4

Samhita Paata

दे॒वेभि॑रि॒न्वितं॑ । पा॒शात् प॒शुं प्र॑मुञ्चत ब॒न्धाद्य॑रु॒पतिं॑ परि॑ ॥ अ॒दि॒तिः पा॒शं प्र॑मु॒मोक्त॒वेतं॑ नमः॑ प॒शुभ्यः॑
प॒शुप॑तये करोमि ॥ अ॒रा॒ती॒यन्त॑-म॒धरं॑ कृ॒णोमि॑ यं द्वि॒ष्मस्तस्मि॑न् प्र॒ति मु॒ञ्चामि॑ पा॒शं ॥ त्वा॒मु
ते द॑धिरे ह॒व्यवा॑ह॒ः शृ॒तं कृ॑र्तारमु॒त य॒ज्ञियं॑ च । अ॒ग्रे स॑द॒क्षः स॑त॒नुर॒हि भू॒त्वाऽथ॑ ह॒व्या जा॑तवेदो
जुष॑स्व ॥ जा॒तवे॑दो व॒पया॑ गच्छ दे॒वान्त॑व॒ः () हि॑ होता॑ प्रथ॒मो ब॒भूथ॑ । घृ॒तेन॑ त्वं त॒नुवो॑ व॒र्द्धय॑स्व
स्वाहा॑कृत॒ः ह॒विर॑दन्तु दे॒वाः ॥ स्वाहा॑ दे॒वेभ्यो॑ दे॒वेभ्यः॑ स्वाहा॑ ॥

Pada Paata

दे॒वेभिः॑ । इ॒न्वित॑म् ॥ पा॒शात् । प॒शुम् । प्रे॒ति । मु॒ञ्चत॑ । ब॒न्धात् । य॒रु॒पति॑मिति॒ यज्ञ॑ -
प॒तिम् । परि॑ ॥ अ॒दि॒तिः । पा॒शम् । प्रे॒ति । मु॒मो॒क्तु॑ । ए॒तम् । नमः॑ । प॒शुभ्य॑ इति॒ प॒शु -
भ्यः॑ । प॒शुप॑तय॒ इति॑ प॒शु - प॑तये । क॒रोमि॑ ॥ अ॒रा॒ती॒यन्त॑म् । अ॒धर॑म् । कृ॒णोमि॑ । यम् ।
द्वि॒ष्मः । तस्मि॑न् । प्र॒तीति॑ । मु॒ञ्चामि॑ । पा॒शम् ॥ त्वा॒म् । उ॒ । ते । द॑धिरे । ह॒व्यवा॑ह॒मिति॑
ह॒व्य - वा॑ह॒म् । शृ॒तं कृ॑र्तार॒मिति॑ शृ॒तं - कृ॑र्तार॒म् । उ॒त । य॒ज्ञिय॑म् । च॒ ॥ अ॒ग्रे । स॑द॒क्ष इति॑

स - दुक्षः । सतनु॑रिति॒ स-त॒नुः । हि । भू॒त्वा । अथ॑ । ह॒व्या । जा॒त॒वे॒दु इति॑ जा॒त - वे॒दुः । जुष॑स्व ॥ जा॒त॒वे॒दु इति॑ जा॒त - वे॒दुः । व॒प॒यौ । ग॒च्छ । दे॒वान् । त्वम् () । हि । हो॒ता । प्र॒थ॒मः । ब॒भूथ॑ ॥ घृ॒तेन॑ । त्वम् । त॒नुवः॑ । व॒र्धय॑स्व । स्वाहा॑कृ॒तमि॒ति स्वाहा॑ - कृ॒तम् । ह॒विः । अ॒द॒न्तु । दे॒वाः ॥ स्वाहा॑ । दे॒वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यः॑ । स्वाहा॑ ॥

TS 3.1.5.1

TS 3.1.5.1

Samhita Paata

प्रा॒जा॒प॒त्या वै प॒श॒व॒स्तेषां॑ रु॒द्रोऽधि॑पतिर्य॒-दे॒ताभ्या॑-मु॒पा क॑रोति॒ ताभ्या॑मे॒वैनं॑ प्र॒तिप्रो॑च्याऽऽल॑भत
आ॒त्म॒नोऽनो॑व॒स्काय॑ द्वाभ्या॑मु॒पाक॑रोति॒ द्वि॒पाद्य॑ज॒मानः॑ प्र॒तिष्ठि॑त्या उ॒पाकृ॑त्य॒ पञ्च॑ जुहोति॒ पाङ्गाः॑
प॒श॒वः प॒शू॒ने॒वा व॑रु॒न्धेमृ॑त्यवे॒ वा ए॒ष नी॑यते॒ यत् प॒शुस्तं॑ यद॒न्वा॒रभे॑त प्र॒मायु॑को॒ यज॑मानः॒ स्यान्ना॑ना॒
प्रा॒णो यज॑मानस्य प॒शु॒ने॒त्याह॑ व्यावृ॑त्त्यै - []

Pada Paata

प्रा॒जा॒प॒त्या इति॑ प्रा॒जा - प॒त्याः । वै । प॒श॒वः । तेषा॑म् । रु॒द्रः । अधि॑पतिरित्यधि॑ - प॒तिः । यत् । ए॒ताभ्या॑म् । उ॒पाक॑रोतीत्यु॒प - आ॒क॑रोति॒ । ताभ्या॑म् । ए॒व । ए॒नम् । प्र॒तिप्रो॑च्येति॒
प्रति॑ - प्रोच्य॑ । एति॑ । ल॒भ॒ते । आ॒त्म॒नः । अ॒नो॒व॒स्का॒येत्य॑ना॒ - व॒स्का॒य । द्वाभ्या॑म् ।
उ॒पाक॑रोतीत्यु॒प - आ॒क॑रोति॒ । द्वि॒पादि॑ति॒ द्वि॒ - पा॒त् । यज॑मानः । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑ प्रति॑ - स्थि॒त्यै ।
उ॒पाकृ॑त्येत्यु॒प - आ॒कृ॑त्य॑ । पञ्च॑ । जुहो॑ति॒ । पाङ्गाः॑ । प॒श॒वः । प॒शून् । ए॒व । अ॒वेति॑

। रु॒न्धे । मृ॒त्यवै॑ । वै । ए॒षः । नी॒यते॑ । यत् । प॒शुः । तम् । यत् । अ॒न्वा॒रभे॑तेत्य॒नु -
 आ॒रभे॑त । प्र॒मायु॑क॒ इति॑ प्र - मा॒यु॑कः । यज॑मानः । स्या॒त् । ना॒नौ । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः
 । यज॑मानस्य । प॒शुना॑ । इति॑ । आ॒ह । व्यावृ॑त्त्या॒ इति॑ वि - आवृ॑त्त्यै ।

TS 3.1.5.2

TS 3.1.5.2

Samhita Paata

यत् प॒शुर्मा॒युम॑कृतेति॑ जु॒होति॑ शान्त्यै॑ शमि॑तार उ॒पेत॑नेत्या॒ह यथा॑य॒जुरे॒वैत॑द्व॒पायां॑ वा आ॒ह्रिय॑मा॒णाय॑-
 म॒ग्नेर्मे॑धोऽप॑ क्राम॒ति त्वा॑मु॒ ते द॑धिरे ह॒व्यवा॑ह॒मिति॑ व॒पाम॑भि जु॒होत्य॑ग्ने॒रेव॑ मे॒धम॑व रु॒न्धेऽथो॑ शृ॒त॒त्वाय॑
 पु॒रस्ता॑त् स्वा॒हा कृ॑तयो॒ वा अ॒न्ये दे॒वा उ॒परि॑ष्ठात् स्वा॒हाकृ॑तयोऽन्ये स्वा॒हा दे॒वेभ्यो॑ दे॒वेभ्यः॑
 स्वा॒हेत्य॑भि॒तो व॒पां () जु॒होति॑ ताने॒वोभ्या॑न् प्री॒णाति॑ ॥

Pada Paata

यत् । प॒शुः । मा॒युम् । अ॒कृत॑ । इति॑ । जु॒होति॑ । शान्त्यै॑ । शमि॑तारः । उ॒पेत॑नेत्यु॒प
 - ए॒त॑न । इति॑ । आ॒ह । यथा॑य॒जुरिति॑ यथा - य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् । व॒पाया॑म् । वै ।
 आ॒ह्रिय॑मा॒णाय॑मित्या॑ - ह्रिय॑मा॒णाय॑ाम् । अ॒ग्नेः । मे॒धः । अ॒पेति॑ । क्राम॒ति । त्वा॑म् । उ॒ ।
 ते । द॒धिरे॑ । ह॒व्यवा॑ह॒मिति॑ ह॒व्य - वा॒हम् । इति॑ । व॒पाम् । अ॒भीति॑ । जु॒होति॑ । अ॒ग्नेः ।
 ए॒व । मे॒धम् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । अ॒थो इति॑ । शृ॒त॒त्वायेति॑ शृ॒त - त्वा॑य । पु॒रस्ता॑त्स्वा॒हाकृ॑तय॒
 इति॑ पु॒रस्ता॑त् - स्वा॒हाकृ॑तयः । वै । अ॒न्ये । दे॒वाः । उ॒परि॑ष्ठात्स्वा॒हाकृ॑तय॒ इत्यु॒परि॑ष्ठात् -

स्वा॒हा॒कृ॒त॒यः । अ॒न्ये । स्वा॒हा॑ । दे॒वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । इति॑ । अ॒भि॒तः । व॒पाम् () । जु॒होति॑ । तान् । ए॒व । उ॒भयान् । प्री॒णाति॑ ॥

TS 3.1.6.1

TS 3.1.6.1

Samhita Paata

यो वा अय॑थादे॒वतं॑ य॒ज्ञमु॑प॒चर॒त्या दे॒वता॑भ्यो वृ॒श्च्यते॑ पापी॒यान् भव॑ति॒ यो य॑थादे॒वत॑न् दे॒वता॑भ्य॒ आ वृ॒श्च्यते॑ वसी॒यान् भव॑त्याग्ने॒य्यर्चा ऽऽग्नी॑द्धम॒भि मृ॑शेद् वैष्ण॒व्या ह॑वि॒र्द्धान॑माग्ने॒य्या सु॒चो वा॒यव्य॑या वा॒यव्या॑न्यैन्द्रि॒या स॒दो य॑थादे॒वत॑मे॒व य॒ज्ञमु॑प॒ चर॑ति॒ न दे॒वता॑भ्य॒ आ वृ॒श्च्यते॑ वसी॒यान् भव॑ति॒ युन॑ज्मि॒ ते पृ॒थि॒वीं ज्योति॑षा स॒ह युन॑ज्मि॒ वा॒युम॑न्तरि॒क्षेण॑ - []

Pada Paata

यः । वै । अय॑थादे॒वत॑मित्यय॑था - दे॒वत॑म् । य॒ज्ञम् । उ॒प॒च॒र॒तीत्यु॑प - च॒र॑ति । एति॑ । दे॒वता॑भ्यः । वृ॒श्च्य॒ते । पापी॒यान् । भ॒व॒ति॒ । यः । य॑थादे॒वत॑मिति॑ यथा-दे॒वत॑म् । न । दे॒वता॑भ्यः । एति॑ । वृ॒श्च्य॒ते । वसी॒यान् । भ॒व॒ति॒ । आग्ने॒य्या । ऋ॒चा । आग्नी॑द्धमित्याग्नि॑ - इ॒द्धम् । अ॒भी॒ति॑ । मृ॑शेत् । वैष्ण॒व्या । ह॑वि॒र्द्धान॑मिति॑ हविः - धान॑म् । आग्ने॒य्या । सु॒चः । वा॒यव्य॑या । वा॒यव्या॑नि । ऐन्द्रि॒या । स॒दः । य॑थादे॒वत॑मिति॑ यथा-दे॒वत॑म् । ए॒व । य॒ज्ञम् । उ॒पेति॑ । च॒र॑ति । न । दे॒वता॑भ्यः । एति॑ । वृ॒श्च्य॒ते । वसी॒यान् । भ॒व॒ति॒ । युन॑ज्मि॒ । ते । पृ॒थि॒वीम् । ज्योति॑षा । स॒ह । युन॑ज्मि॒ । वा॒युम् । अ॒न्तरि॑क्षेण ।

TS 3.1.6.2

TS 3.1.6.2

Samhita Paata

ते स॒ह यु॒नज्मि॑ वाच॑ः स॒ह सूर्ये॑ण ते यु॒नज्मि॑ त्रि॒स्रो वि॒पृचः॑ सूर्य॑स्य ते । अ॒ग्निदे॒वता॑ गाय॒त्री
छन्द॑ उपा॒शोः पात्र॑मसि॒ सोमो॑ दे॒वता॑ त्रि॒ष्टुप् छन्दो॑ऽन्तर्या॒मस्य॑ पात्र॑मसीन्द्रो॑ दे॒वता॑ जग॑ती
छन्द॑ इन्द्र॒वायु॑वोः पात्र॑मसि॒ बृह॑स्पति॒र् दे॒वता॑ऽनु॒ष्टुप् छन्दो॑ मि॒त्रावरु॑णयोः पात्र॑मस्य॒श्विनौ॑ दे॒वता॑
प॒ङ्क्तिश्छन्दो॑ऽश्वि॒नोः पात्र॑मसि॒ सूर्यो॑ दे॒वता॑ बृह॑ती - []

Pada Paata

ते । स॒ह । यु॒नज्मि॑ । वाच॑म् । स॒ह । सूर्ये॑ण । ते । यु॒नज्मि॑ । त्रि॒स्रः । वि॒पृच॑ इति॑ वि - पृचः
। सूर्य॑स्य । ते ॥ अ॒ग्निः । दे॒वता॑ । गाय॒त्री । छन्दः॑ । उपा॒शोरित्यु॑प - अ॒शोः । पात्र॑म् ।
अ॒सि । सोमः॑ । दे॒वता॑ । त्रि॒ष्टुप् । छन्दः॑ । अ॒न्तर्या॑मस्येत्य॒न्तः - या॒मस्य॑ । पात्र॑म् । अ॒सि ।
इन्द्रः॑ । दे॒वता॑ । जग॑ती । छन्दः॑ । इन्द्र॒वायु॑वोरितीन्द्र॒वायु॑वोः । पात्र॑म् । अ॒सि । बृह॑स्पतिः
। दे॒वता॑ । अनु॒ष्टुबित्य॑नु - स्तुप् । छन्दः॑ । मि॒त्रावरु॑णोरिति॑ मि॒त्रा-वरु॑णयोः । पात्र॑म् । अ॒सि
। अ॒श्विनौ॑ । दे॒वता॑ । प॒ङ्क्तिः । छन्दः॑ । अ॒श्विनोः॑ । पात्र॑म् । अ॒सि । सूर्यः॑ । दे॒वता॑ । बृह॑ती ।

TS 3.1.6.3

TS 3.1.6.3

Samhita Paata

छन्दः शुक्रस्य पात्रमसि चन्द्रमा देवता सतो बृहती छन्दो मन्थिनः पात्रमसि विश्वेदेवा देवतोष्णिहा
छन्द आग्रयणस्य पात्रमसीन्द्रो देवता ककुच्छन्द उक्थानां पात्रमसि पृथिवी देवता विराट् छन्दो
ध्रुवस्य पात्रमसि ॥

Pada Paata

छन्दः । शुक्रस्य । पात्रम् । असि । चन्द्रमाः । देवता । सतोबृहतीति सतः - बृहती ।
छन्दः । मन्थिनः । पात्रम् । असि । विश्वे । देवाः । देवता । उष्णिहा । छन्दः ।
आग्रयणस्य । पात्रम् । असि । इन्द्रः । देवता । ककुत् । छन्दः । उक्थानाम् । पात्रम् ।
असि । पृथिवी । देवता । विराडिति वि - राट् । छन्दः । ध्रुवस्य । पात्रम् । असि ॥

TS 3.1.7.1

TS 3.1.7.1

Samhita Paata

इष्टर्गो वा अद्भ्युर्यजमानस्येष्टर्गः खलु वै पूर्वोऽर्ष्टुः क्षीयत आसन्त्यान्मा मन्त्रात् पाहि कस्याश्चिदुभिशस्त्या

इति॑ पुरा प्रा॑तरनुवा॒काज्जु॑हुयादा॒त्मन॑ ए॒व तद॑द्ध॒र्युः पुर॑स्ता॒च्छर्म॑ नह्य॒तेऽनो॑त्यै सँ॒वेशाय॑ त्वोप॒वेशाय॑
त्वा गाय॒त्रिया॑ स्त्रि॒ष्टुभो॑ जग॑त्या अ॒भिभू॑त्यै स्वाहा॒ प्राणा॑पानौ मृ॒त्योर्मा पातुं॑ प्राणा॑पानौ मा मां हा॒सिष्टं॑
दे॒वता॑सु वा ए॒ते प्रा॑णापा॒नयो॑र् - []

Pada Paata

इ॒ष्टर्गः॑ । वै । अ॒द्ध॒र्युः । यज॑मानस्य । इ॒ष्टर्गः॑ । खलु॑ । वै । पूर्वः॑ । अ॒र्ष्टुः । क्षी॒यते॑
। आ॒स॒न्यात् । मा । मन्त्रा॑त् । पा॒हि । कस्याः॑ । चि॒त् । अ॒भि॒श॒स्त्या॑ इत्य॒भि - श॒स्त्याः॑
। इति॑ । पुरा । प्रा॒तर॒नुवा॒कादि॑ति प्रातः - अनुवा॒कात् । जु॒हुया॑त् । आ॒त्मन॑ । ए॒व । तत्
। अ॒द्ध॒र्युः । पुर॑स्ता॒त् । शर्म॑ । नह्य॒ते । अ॒नो॑त्यै । सँ॒वेशा॑येति सं - वे॒शाय॑ । त्वा ।
उ॒प॒वे॒शा॑येतुप - वे॒शाय॑ । त्वा । गा॒य॒त्रियाः॑ । त्रि॒ष्टुभः॑ । जग॑त्याः । अ॒भिभू॑त्या इत्य॒भि - भू॒त्यै
। स्वाहा॑ । प्राणा॑पाना॒विति॑ प्राण॑ - अ॒पानौ॑ । मृ॒त्योः । मा । पा॒तुम् । प्राणा॑पाना॒विति॑ प्राण॑
- अ॒पानौ॑ । मा । मा । हा॒सिष्ट॑म् । दे॒वता॑सु । वै । ए॒ते । प्रा॑णापा॒नयो॑रिति प्राण - अ॒पानयोः॑ ।

TS 3.1.7.2

TS 3.1.7.2

Samhita Paata

व्याय॑च्छन्ते येषा॑ः सोमः॑ समृ॒च्छते॑ सँ॒वेशाय॑ त्वोप॒वेशाय॑ त्वेत्या॑ह छन्दा॑सि वै सँ॒वेश॑ उ॒प॒वेश॑श्छन्दा॑भिरे॒वास्य॑
छन्दा॑सि वृ॒द्धे प्रेति॑व॒न्त्याज्या॑नि भवन्त्य॒भिजि॑त्यै म॒रुत्व॑तीः प्रति॒पदो॑ विजि॑त्या उ॒भे बृ॑ह॒द्रथ॑न्तरे भ॑वत
इयं॑ वाव र॑थन्त॒रम॒सौ बृ॑हदा॒भ्यामे॒वैन॑मन्त॒रैत्य॑द्य वाव र॑थन्त॒रः श्वो बृ॑हद॒द्याश्वा दे॒वैन॑मन्त॒रैति॑ भू॒तं -

[]

Pada Paata

व्यायच्छन्त॒ इति॑ वि - आयच्छन्ते । येषा॑म् । सोमः॑ । समृच्छत्॒ इति॑ सं - ऋच्छत॑ ।
 संवेशायेति॑ सं - वेशाय॑ । त्वा॒ । उपवेशायेत्युप॑ - वेशाय॑ । त्वा॒ । इति॑ । आ॒ह । छन्दा॑श्सि
 । वै । संवेश॑ इति॑ सं - वेशः॑ । उपवेश॑ इत्युप॑ - वेशः॑ । छन्दो॑भिरिति॑ छन्दः॑ - भिः॑ । ए॒व ।
 अ॒स्य॒ । छन्दा॑श्सि । वृ॒द्धे । प्रेति॑व॒न्तीति॑ प्रेति॑ - व॒न्ति । आज्या॑नि । भ॒व॒न्ति । अ॒भिजि॑त्या
 इत्य॒भि - जि॒त्यै । म॒रुत्व॑न्तीः । प्र॒तिप॑द् इति॑ प्र॒ति - प॑दः । विजि॑त्या इति॑ वि - जि॒त्यै । उ॒भे
 इति॑ । बृ॒ह॒द्रथ॑न्त॒रे इति॑ बृ॒हत् - र॒थ॒न्त॒रे । भ॒व॒तः । इ॒यम् । वा॒व । र॒थ॒न्त॒रमि॑ति॒ रथ॑म्-त॒रम्
 । अ॒सौ । बृ॒हत् । आ॒भ्याम् । ए॒व । ए॒नम् । अ॒न्तः । ए॒ति । अ॒द्य । वा॒व । र॒थ॒न्त॒रमि॑ति॒
 रथ॑म् - त॒रम् । श्वः॑ । बृ॒हत् । अ॒द्या॒श्वादि॑त्य॒द्य - श्वा॒त् । ए॒व । ए॒नम् । अ॒न्तः । ए॒ति । भू॒तम् ।

TS 3.1.7.3**TS 3.1.7.3****Samhita Paata**

वा॒व र॑थ॒न्त॒रं भ॑विष्यद्-बृ॒हद् भू॒ताच्चै॑वैनं॑ भविष्य॒तश्चा॒न्तरे॑ति, परि॑मितं वा॒व र॑थ॒न्त॒रमप॑रि॒मितं बृ॒हत्
 परि॑मिताच्चै॒वैन॒-मप॑रि॒मिताच्चा॒न्तरे॑ति वि॒श्वामि॑त्रजमद॒ग्नी वसि॑ष्ठेनास्प॒र्द्धेता॑स ए॒तज्ज॒मद॑ग्नि वि॒हव्य॑म
 पश्य॑त् तेन॒ वै स वसि॑ष्ठस्येन्द्रि॒यं वी॒र्य॑मवृ॒द्धं यद्वि॑हव्यं॑ श॒स्यत॑ इन्द्रि॒यमे॒व तद्वी॒र्यं यज॑मानो॒ भ्रातृ॑व्यस्य
 वृ॒द्धे () यस्य॒ भूया॑सो यश्क्र॒तव॑ इत्याहुः॒ स दे॒वता॑ वृ॒द्ध इति॑ यद्यग्नि॒ष्टोमः॑ सोमः॑ प॒रस्ता॑थ॒ स्या-

दुक्थ्यं कुर्वीत यद्युक्थ्यः स्यादतिरात्रं कुर्वीत यज्ञक्रतुभिरेवास्य देवता वृद्धे वसीयान् भवति ॥

Pada Paata

वाव । रथन्तरमिति रथम् - त्रम् । भविष्यत् । बृहत् । भूतात् । च । एव । एनम् ।
 भविष्यतः । च । अन्तः । एति । परिमितमिति परि - मितम् । वाव । रथन्तरमिति रथम्
 - त्रम् । अपरिमितमित्यपरि - मितम् । बृहत् । परिमितादिति परि - मितात् । च । एव
 । एनम् । अपरिमितादित्यपरि - मितात् । च । अन्तः । एति । विश्वामित्रजमदुग्री इति
 विश्वामित्र - जमदुग्री । वसिष्ठेन । अस्पृद्धताम् । सः । एतत् । जमदग्निः । विहव्यमिति
 वि - हव्यम् । अपश्यत् । तेन । वै । सः । वसिष्ठस्य । इन्द्रियम् । वीर्यम् । अवृद्धम् ।
 यत् । विहव्यमिति वि - हव्यम् । शस्यते । इन्द्रियम् । एव । तत् । वीर्यम् । यजमानः
 । भ्रातृव्यस्य । वृद्धे () । यस्य । भूयांसः । यज्ञक्रतव इति यज्ञ - क्रतवः । इति ।
 आहुः । सः । देवताः । वृद्धे । इति । यदि । अग्निष्टोम इत्यग्नि-स्तोमः । सोमः । परस्तात्
 । स्यात् । उक्थ्यम् । कुर्वीत । यदि । उक्थ्यः । स्यात् । अतिरात्रमित्यति - रात्रम् ।
 कुर्वीत । यज्ञक्रतुभिरिति यज्ञक्रतु - भिः । एव । अस्य । देवताः । वृद्धे । वसीयान् । भवति ॥

TS 3.1.8.1

TS 3.1.8.1

Samhita Paata

निग्राभ्याः स्थ देवश्रुत आयुर्मे तर्पयत प्राणं मे तर्पयतापानं मे तर्पयत व्यानं मे तर्पयत चक्षुर्मे

त॒र्पय॑त॒ श्रो॒त्रं मे॑ त॒र्पय॑त॒ मनो॑मे॒ त॒र्पय॑त॒ वाचं॑ मे॒ त॒र्पय॑ता॒ऽऽ*त्मानं॑ मे॒ त॒र्पय॑ता॒ङ्गानि॑ मे॒ त॒र्पय॑त॒ प्र॒जां
मे॒ त॒र्पय॑त॒ प॒शून् मे॑ त॒र्पय॑त॒ गृ॒हान् मे॑ त॒र्पय॑त॒ गु॒णान् मे॑ त॒र्पय॑त॒ स॒र्वग॑णं॒ मा त॒र्पय॑त॒ त॒र्पय॑त॒ मा - []

Pada Paata

नि॒ग्रा॒भ्या इति॑ नि - ग्रा॒भ्याः । स्थ॒ । दे॒वश्रु॑त॒ इति॑ दे॒व - श्रु॑तः । आ॒युः । मे॒ । त॒र्पय॑त॒ ।
प्रा॒णमि॑ति॒ प्र- अ॒नम् । म॒ । त॒र्पय॑त॒ । अ॒पान॑मित्य॒प - अ॒नम् । मे॒ । त॒र्पय॑त॒ । व्या॒नमि॑ति॒
वि - अ॒नम् । मे॒ । त॒र्पय॑त॒ । चक्षुः॑ । मे॒ । त॒र्पय॑त॒ । श्रो॒त्रम् । मे॒ । त॒र्पय॑त॒ । मनः॑
। मे॒ । त॒र्पय॑त॒ । वाच॑म् । मे॒ । त॒र्पय॑त॒ । आ॒त्मान॑म् । मे॒ । त॒र्पय॑त॒ । अ॒ङ्गानि॑ । म॒ ।
त॒र्पय॑त॒ । प्र॒जामि॑ति॒ प्र - जा॒म् । मे॒ । त॒र्पय॑त॒ । प॒शून् । मे॒ । त॒र्पय॑त॒ । गृ॒हान् । मे॒ ।
त॒र्पय॑त॒ । गु॒णान् । मे॒ । त॒र्पय॑त॒ । स॒र्वग॑ण॒मिति॑ स॒र्व - ग॒णम् । मा॒ । त॒र्पय॑त॒ । त॒र्पय॑त॒ । मा॒ ।

TS 3.1.8.2

TS 3.1.8.2

Samhita Paata

गु॒णा मे॒ मा वि॒ तृ॒ष॒न्नोष॑धयो॒ वै सोम॑स्य॒ विशो॑ विशः॒ खलु॑ वै रा॒ज्ञः प्र॑दा॒तोरी॑श्वरा॒ ऐन्द्रः॑ सोमोऽवी॒वृधं॑
वो॒ मन॑सा सु॒जाता॒ ऋ॒तप्र॑जाता॒ भग॑ इ॒द्वः स्या॑म । इ॒न्द्रेण॑ दे॒वीर्वी॑रुधः॒ सँवि॑दा॒ना अनु॑ मन्यन्ताः
स॒र्वना॑य॒ सोम॑मित्या॒हौष॑धीभ्य॒ ए॒वैन॑ स्वायै॒ विशः॑ स्वायै॒ दे॒वता॑यै॒ निर्या॑च्या॒भि षु॑णोति॒ यो वै
सोम॑स्याभिषूयमा॒णस्य॑ - []

Pada Paata

गुणाः । मे । मा । वीति । तृषन्न । ओषधयः । वै । सोमस्य । विशः । विशः । खलु
 । वै । राज्ञः । प्रदातोरिति प्र - दातोः । ईश्वराः । ऐन्द्रः । सोमः । अवीवृधम् । वः ।
 मनसा । सुजाता इति सु - जाताः । ऋतप्रजाता इत्यृत - प्रजाताः । भगै । इत् । वः ।
 स्याम् ॥ इन्द्रेण । देवीः । वीरुधः । सँविदाना इति सं - विदानाः । अन्विति । मन्यन्ताम्
 । सर्वनाय । सोमम् । इति । आह । ओषधीभ्य इत्योषधि - भ्यः । एव । एनम् । स्वायै
 । विशः । स्वायै । देवतायै । निर्याच्येति निः - याच्य । अभीति । सुनोति । यः । वै ।
 सोमस्य । अभिषूयमाणस्येत्यभि - सूयमाणस्य ।

TS 3.1.8.3**TS 3.1.8.3****Samhita Paata**

प्रथमोऽंशुः स्कन्दति स ईश्वर इन्द्रियं वीर्यं प्रजां पशून्. यजमानस्य निरहन्तोस्तमभि मन्त्रयेताऽऽ
 माऽस्कान्त्सह प्रजया सह रायस्पोषणेन्द्रियं मे वीर्यं मा निर्वर्द्धीरित्याशिषमेवैतामा शास्त इन्द्रियस्य
 वीर्यस्य प्रजायै पशूनामनिर्घाताय द्रुप्सश्चस्कन्द पृथिवीमनु द्यामिमञ्च योनिमनु यश्च () पूर्वः ।
 तृतीयं योनिमनु सञ्चरन्तं द्रुप्सं जुहोम्यनु सप्त होत्राः ॥

Pada Paata

प्रथ॑मः । अ॒शुः । स्क॑न्दति । सः । ई॒श्वरः । इ॒न्द्रि॒यम् । वी॒र्य॑म् । प्र॒जामि॑ति प्र - जाम् ।
 प॒शून् । यज॑मानस्य । नि॒र॒ह॑न्तो॒रिति॑ निः - ह॒न्तोः । तम् । अ॒भीति॑ । म॒न्त्रये॑त् । एति॑ । मा॒
 । अ॒स्कान् । स॒ह । प्र॒जयेति॑ प्र - जया॑ । स॒ह । रा॒यः । पो॒षेण॑ । इ॒न्द्रि॒यम् । मे॒ । वी॒र्य॑म्
 । मा॒ । नि॒रिति॑ । व॒धीः । इति॑ । आ॒शिष॑मित्या॑-शिष॑म् । ए॒व । ए॒ताम् । एति॑ । शा॒स्ते
 । इ॒न्द्रि॒यस्य॑ । वी॒र्य॑स्य । प्र॒जाया॑ इति॑ प्र - जायै॑ । प॒शूनाम् । अ॒नि॒र्घा॒ताये॒त्यनिः॑ - घा॒ताय॑ ।
 द्र॒प्सः । च॒स्क॑न्द । पृ॒थि॒वीम् । अ॒न्विति॑ । द्याम् । इ॒मम् । च॒ । यो॒निम् । अ॒न्विति॑ । यः
 । च॒ () । पू॒र्वः । तृ॒तीय॑म् । यो॒निम् । अ॒न्विति॑ । स॒ञ्चर॑न्त॒मिति॑ सं - चर॑न्तम् । द्र॒प्सम्
 । जु॒होमि॑ । अ॒न्विति॑ । स॒प्त । हो॒त्राः ॥

TS 3.1.9.1

TS 3.1.9.1

Samhita Paata

यो वै दे॒वान् दे॒वय॑श॒सेना॑र्पयति म॒नुष्या॑न् म॒नुष्य॑यश॒सेन॑ दे॒वय॑श॒स्येव॑ दे॒वेषु॑ भवति म॒नुष्य॑यश॒सी
 म॒नुष्ये॑षु या॒न् प्रा॒चीन॑-मा॒ग्रय॑णाद् ग्र॒हान् गृ॒हीया॑त् ता॒नुपा॑शु गृ॒हीया॑द्या॒नूद्धा॑स्तानु॑प॒ब्धि॒मतो॑ दे॒वाने॒व
 तदे॒वय॑श॒सेना॑र्पयति म॒नुष्या॑न् म॒नुष्य॑यश॒सेन॑ दे॒वय॑श॒स्येव॑ दे॒वेषु॑ भवति म॒नुष्य॑यश॒सी म॒नुष्ये॑ष्व॒ग्निः
 प्रा॑त॒स्सव॑ने पा॒त्वस्मा॑न् वै॒श्वान॑रो म॒हिना॑ वि॒श्वश॑म्भूः । स नः॑ पा॒वको॑ द्रवि॑णं दधा॒त्वा - []

Pada Paata

यः । वै । दे॒वान् । दे॒वय॑श॒सेनेति॑ दे॒व - य॒श॒सेन॑ । अ॒र्पय॑ति । म॒नुष्या॑न् । म॒नुष्य॑यश॒सेनेति॑

मनुष्य - य॒श॒सेन॑ । दे॒व॒य॒श॒सीति॑ दे॒व - य॒श॒सी । ए॒व । दे॒वेषु॑ । भ॒वति॑ । म॒नु॒ष्य॒य॒श॒सीति॑
मनुष्य-य॒श॒सी । म॒नु॒ष्येषु॑ । या॒न् । प्रा॒चीन॑म् । आ॒ग्र॒य॒णात् । ग्र॒हान् । गृ॒ह्णी॒यात् । ता॒न् ।
उ॒पा॒श्चि॒त्युप॑ - अ॒शु । गृ॒ह्णी॒यात् । या॒न् । ऊ॒र्ध्वान् । ता॒न् । उ॒प॒ब्दि॒मत॑ इत्यु॒प॒ब्दि - मतः॑ ।
दे॒वान् । ए॒व । तत् । दे॒व॒य॒श॒सेनेति॑ दे॒व - य॒श॒सेन॑ । अ॒र्प॒य॒ति । म॒नु॒ष्यान् । म॒नु॒ष्य॒य॒श॒सेनेति॑
मनुष्य - य॒श॒सेन॑ । दे॒व॒य॒श॒सीति॑ दे॒व - य॒श॒सी । ए॒व । दे॒वेषु॑ । भ॒वति॑ । म॒नु॒ष्य॒य॒श॒सीति॑
मनुष्य - य॒श॒सी । म॒नु॒ष्येषु॑ । अ॒ग्निः । प्रा॒त॒स्स॒व॒न इति॑ प्रा॒तः - स॒व॒ने । पा॒तु । अ॒स्मान् ।
वै॒श्वान॑रः । म॒हि॒ना । वि॒श्वश॑म्भूरिति॑ वि॒श्व - श॑म्भूः ॥ सः । नः । पा॒व॒कः । द्र॒वि॒णम् । दु॒धा॒तु ।

TS 3.1.9.2

TS 3.1.9.2

Samhita Paata

यु॒ष्मन्तः॑ स॒हभ॑क्षाः स्या॒म ॥ वि॒श्वे॑ दे॒वा म॒रु॒त इन्द्रो॑ अ॒स्मान॒स्मिन् द्वि॒तीये॑ स॒व॒ने न ज॑ह्युः ।
आयु॑ष्मन्तः प्रि॒यमे॑षां व॒दन्तो॑ व॒यं दे॒वाना॑ सु॒म॒तौ स्या॑म ॥ इ॒दं तृ॒तीय॑ः स॒व॒नं क॒वीना॑मृ॒तेन॑ ये
च॑म॒समै॑र॒यन्त॑ । ते सौ॒ध॒न्व॒नाः सु॒व॒रान॑शा॒नाः स्वि॑ष्टिं नो अ॒भि व॑सी॒यो न॑यन्तु ॥ आ॒य॒त॒न॒वती॑र्वा
अ॒न्या आ॑हु॒तयो॑ हू॒यन्ते॑ऽना॒य॒त॒ना अ॒न्या या॑ आ॒घा॒र॒वती॑स्ता आ॒य॒त॒न॒वती॑र्याः - []

Pada Paata

आयु॑ष्मन्तः । स॒हभ॑क्षा इति॑ स॒ह-भ॑क्षाः । स्या॒म ॥ वि॒श्वे॑ । दे॒वाः । म॒रु॒तः । इन्द्रः॑ ।
अ॒स्मान् । अ॒स्मिन् । द्वि॒तीये॑ । स॒व॒ने । न । ज॑ह्युः ॥ आयु॑ष्मन्तः । प्रि॒यम् । ए॒षाम् ।

वदन्तः । वयम् । देवानांम् । सुमताविति सु - मतौ । स्याम् ॥ इदम् । तृतीयम् । सर्वनम् ।
 कवीनाम् । ऋतेन । ये । चमसम् । ऐरयन्त ॥ ते । सौधन्वनाः । सुवः । अनशानाः ।
 स्विष्टिमिति सु - इष्टिम् । नः । अभीति । वसीयः । नयन्तु ॥ आयतनवतीरित्यायतन -
 वतीः । वै । अन्याः । आहुतय इत्या - हुतयः । हूयन्ते । अनायतना इत्यना - यतनाः ।
 अन्याः । याः । आघारवतीरित्याघार - वतीः । ताः । आयतनवतीरित्यायतन - वतीः । याः ।

TS 3.1.9.3

TS 3.1.9.3

Samhita Paata

सौम्यास्ता अनायतना ऐन्द्रवायव-मादायाऽऽ*घारमा घारयेदद्धरो यज्ञोऽयमस्तु देवा ओषधीभ्यः
 पशवे नो जनाय विश्वस्मै भूतायाऽद्धरोऽसि स पिन्वस्व घृतवदेव सोमेति सौम्या एव तदाहुतीरायतनवतीः
 करोत्यायतनवान् भवति य एवं वेदाथो द्यावापृथिवी एव घृतेन व्युनक्ति ते व्युक्ते उपजीवनीये भवत
 उपजीवनीयो भवति - []

Pada Paata

सौम्याः । ताः । अनायतना इत्यना - यतनाः । ऐन्द्रवायवमित्यैन्द्र - वायवम् । आदायेत्या -
 दाय । आघारमित्या - घारम् । एति । घारयेत् । अद्धरः । यज्ञः । अयम् । अस्तु । देवाः
 । ओषधीभ्य इत्योषधीभ्यः । पशवे । नः । जनाय । विश्वस्मै । भूताय । अध्वरः । असि
 । सः । पिन्वस्व । घृतवदिति घृत - वत् । देव । सोम । इति । सौम्याः । एव । तत्

। आहुतीरित्या - हुतीः । आयतनवतीरित्यायतन - वतीः । करोति । आयतनवानित्यायतन -
वान् । भवति । यः । एवम् । वेद । अथो इति । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । एव ।
घृतेन । वीति । उन्ति । ते इति । व्युत्ते इति वि - उत्ते । उपजीवनीये इत्युप - जीवनीये ।
भवतः । उपजीवनीय इत्युप - जीवनीयः । भवति ।

TS 3.1.9.4

TS 3.1.9.4

Samhita Paata

य एवं वेदैष ते रुद्रभा॒गो यं नि॒रया॑चथा॒स्तं जु॑षस्व वि॒देगौ॑पत्य॒ः रा॒यस्पोष॑ः सु॒वीर्य॑ः सँव॒थ्स॒रीणा॑ः
स्व॒स्तिं ॥ मनुः॑ पु॒त्रेभ्यो॑ दा॒यं व्य॑भज॒त् स नाभा॑नेदि॒ष्टं ब्र॒ह्मच॑र्यं वस॑न्तं निर॑भज॒त् स आऽग॑च्छ॒त्
सोऽब्र॑वीत् क॒था मा॒ निर॑भा॒गिति॑ न त्वा॒ निर॑भाक्ष॒मित्य॑-ब्रवी॒दङ्गिर॑स इ॒मे स॒त्रमा॑सते ते - []

Pada Paata

यः । एवम् । वेद । एषः । ते । रुद्र । भागः । यम् । निरयाचथा इति निः-अयाचथाः
। तम् । जुषस्व । विदेः । गौपत्यम् । रायः । पोषम् । सुवीर्यमिति सु - वीर्यम् ।
सँवथ्सरीणामिति सं - वथ्सरीणाम् । स्वस्तिम् ॥ मनुः । पुत्रेभ्यः । दायम् । वीति ।
अभजत् । सः । नाभा॒नेदि॒ष्टम् । ब्र॒ह्मच॑र्यमिति ब्रह्म-चर्यम् । वसन्तम् । निरिति । अभजत् ।
सः । एति । अगच्छत् । सः । अब्रवीत् । कथा । मा । निरिति । अभाक् । इति ।
न । त्वा । निरिति । अभाक्षम् । इति । अब्रवीत् । अङ्गिरसः । इमे । सत्रम् । आसते । ते ।

TS 3.1.9.5

TS 3.1.9.5

Samhita Paata

सुव॑र्गं लो॒कं न प्र॒जा॑नन्ति तेभ्य॑ इ॒दं ब्रा॒ह्म॑णं ब्रू॒हि ते सु॑व॒र्गं लो॒कं य॑न्तो॒ य ए॑षां प॒शव॑स्ता॒स्ते
दा॑स्यन्तीति॒ तदे॑भ्योऽब्रवीत् ते सु॑व॒र्गं लो॒कं य॑न्तो॒ य ए॑षां प॒शव॑ आसन् तान॑स्मा अ॒द॒दु॒स्तं
प॒शुभि॑श्चर॑न्तं य॒ज्ञा॒स्तौ रु॒द्र आ॑गच्छ॒थ सौ॑ऽब्रवी॒न्मम॑ वा इ॒मे प॒शव॑ इत्य॒दुर्वै - []

Pada Paata

सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सुवः॑ - गम् । लो॒कम् । न । प्रे॒तिं । जा॒न॒न्ति॒ । तेभ्यः॑ । इ॒दम् । ब्रा॒ह्म॑णम् ।
ब्रू॒हि । ते । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सुवः॑ - गम् । लो॒कम् । यन्तः॑ । ये । ए॒षाम् । प॒शवः॑ । तान् ।
ते । दा॑स्यन्ति॒ । इति॑ । तत् । ए॒भ्यः । अ॒ब्रवी॑त् । ते । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सुवः॑ - गम् । लो॒कम्
। यन्तः॑ । ये । ए॒षाम् । प॒शवः॑ । आस॑न् । तान् । अ॒स्मै । अ॒द॒दुः । तम् । प॒शुभि॑रिति॒
प॒शु - भिः॑ । चर॑न्तम् । य॒ज्ञा॒स्तावि॑ति॒ यज्ञ॑-वा॒स्तौ । रु॒द्रः । ए॒ति । अ॒गच्छ॑त् । सः ।
अ॒ब्रवी॑त् । मम॑ । वै । इ॒मे । प॒शवः॑ । इति॑ । अ॒दुः । वै ।

TS 3.1.9.6

TS 3.1.9.6

Samhita Paata

मह्यमिमानित्यब्रवीन्न वै तस्य त ईशत् इत्यब्रवीद्-यद्-यज्ञ्वास्तौ हीयन्ते मम वै तदिति तस्माद्-
यज्ञ्वास्तु नाभ्यवेत्यः सौऽब्रवीद्-यज्ञे मा ऽऽभुजाथ ते पशून् नाभि मस्य इति तस्मा एतं मन्थिनः
सः स्रावमजुहोत् ततो वै तस्य रुद्रः पशून् नाभ्यमन्यत् यत्रैत () मेवं विद्वान् मन्थिनः सः स्रावं
जुहोति न तत्र रुद्रः पशून्नाभि मन्यते ॥

Pada Paata

मह्यम् । इमान् । इति । अब्रवीत् । न । वै । तस्य । ते । ईशते । इति । अब्रवीत् । यत्
। यज्ञ्वास्ताविति यज्ञ्वास्तौ । हीयन्ते । मम । वै । तत् । इति । तस्मात् । यज्ञ्वास्त्विति
यज्ञ् - वास्तु । न । अभ्यवेत्यमित्यभि - अवेत्यम् । सः । अब्रवीत् । यज्ञे । मा । एति ।
भुज । अथ । ते । पशून् । न । अभीति । मस्ये । इति । तस्मै । एतम् । मन्थिनः ।
सः स्रावमिति सं - स्रावम् । अजुहोत् । ततः । वै । तस्य । रुद्रः । पशून् । न । अभीति
। अमन्यत् । यत्र । एतम् () । एवम् । विद्वान् । मन्थिनः । सः स्रावमिति सं - स्रावम् ।
जुहोति । न । तत्र । रुद्रः । पशून् । अभीति । मन्यत् ॥

TS 3.1.10.1**TS 3.1.10.1****Samhita Paata**

जुष्टो वाचो भूयासं जुष्टो वाचस्पतये देवि वाक् । यद्वाचो मधुमत् तस्मिन् मा धाः स्वाहा सरस्वत्यै
 ॥ ऋचा स्तोमः समर्द्धय गायत्रेण रथन्तरं । बृहद्-गायत्रवर्तनि ॥ यस्ते द्रप्सः स्कन्दति यस्ते
 अशुर्बाहुच्युतो धिषण्योरुपस्थात् । अद्ध्योर्वा परि यस्ते पवित्राथ स्वाहाकृतमिन्द्राय तं जुहोमि
 ॥ यो द्रप्सो अशुः पतितः पृथिव्यां परिवापात् - []

Pada Paata

जुष्टः । वाचः । भूयासम् । जुष्टः । वाचः । पतये । देवि । वाक् ॥ यत् । वाचः ।
 मधुमदिति मधु-मत् । तस्मिन् । मा । धाः । स्वाहा । सरस्वत्यै ॥ ऋचा । स्तोमम् ।
 समिति । अर्द्धय । गायत्रेण । रथन्तरमिति रथ-न्तरम् ॥ बृहत् । गायत्रवर्तनीति गायत्र-वर्तनि
 ॥ यः । ते । द्रप्सः । स्कन्दति । यः । ते । अशुः । बाहुच्युत इति बाहु - च्युतः
 । धिषण्योः । उपस्थादित्युप - स्थात् ॥ अद्ध्योः । वा । परीति । यः । ते । पवित्रात्
 । स्वाहाकृतमिति स्वाहा - कृतम् । इन्द्राय । तम् । जुहोमि ॥ यः । द्रप्सः । अशुः ।
 पतितः । पृथिव्याम् । परिवापादिति परि - वापात् ।

TS 3.1.10.2

TS 3.1.10.2

Samhita Paata

पु॒रोडा॑शा॒त् क॒र॒म्भा॒त् । धा॒ना॒सो॒मा॒न्म॒न्थि॒नं॑ इ॒न्द्र शु॒क्रा॒थ् स्वाहा॑कृ॒तमि॒न्द्रा॒य तं जु॑होमि ॥ यस्ते॑
द्र॒प्सो मधु॑मा॒ इन्द्रि॑यावा॒न्थ् स्वाहा॑कृ॒तः पुन॑र॒प्येति॑ दे॒वान् । दि॒वः पृ॒थि॒व्याः पर्य॑न्त॒रिक्षा॑थ् स्वाहा॑
कृ॒तमि॒न्द्रा॒य तं जु॑होमि ॥ अ॒द्भ्यु॒र्वा ऋ॒त्विजा॑ प्रथ॒मो यु॑ज्यते तेन॒ स्तोमो॑ योक्त॒व्यं इत्या॑हु॒र्वाग॑ग्रे॒गा
अग्रं॑ ए॒त्वृजु॑गा दे॒वेभ्यो॑ यशो॒ मयि॑ दध॒ती प्रा॒णान् प॒शुषु॑ प्र॒जां मयि॑- []

Pada Paata

पु॒रोडा॑शा॒त् । क॒र॒म्भा॒त् ॥ धा॒ना॒सो॒मा॒दि॒ति॑ धा॒ना-सो॒मा॒त् । म॒न्थि॒नः । इ॒न्द्र । शु॒क्रा॒त् ।
स्वाहा॑कृ॒तमि॒ति॑ स्वाहा॑ - कृ॒तम् । इन्द्रा॑य । तम् । जु॑होमि ॥ यः । ते । द्र॒प्सः । मधु॑मा॒नि॒ति॑
मधु॑ - मा॒न् । इन्द्रि॑यावा॒नि॒तीन्द्रि॑य - वा॒न् । स्वाहा॑कृ॒त इति॑ स्वाहा॑-कृ॒तः । पुनः॑ । अ॒प्येती॑त्य॒पि
- एति॑ । दे॒वान् ॥ दि॒वः । पृ॒थि॒व्याः । परी॑ति॒ । अ॒न्त॒रिक्षा॑त् । स्वाहा॑कृ॒तमि॒ति॑ स्वाहा॑ -
कृ॒तम् । इन्द्रा॑य । तम् । जु॑होमि ॥ अ॒द्भ्यु॒ः । वै । ऋ॒त्विजा॑म् । प्रथ॒मः । यु॑ज्यते । तेन॑
। स्तोमः॑ । योक्त॒व्यः । इति॑ । आ॒हुः । वाक् । अ॒ग्रे॒गा इत्य॑ग्रे - गाः । अग्रं॑ । ए॒तु ।
ऋ॒जु॒गा इत्य॑जु - गाः । दे॒वेभ्यः॑ । यशः॑ । मयि॑ । दध॒ती । प्रा॒णानि॑ति॒ प्र - अ॒नान् । प॒शुषु॑
। प्र॒जामि॑ति॒ प्र - जा॑म् । मयि॑ ।

TS 3.1.10.3**TS 3.1.10.3****Samhita Paata**

च॒ यज॑माने॒ चेत्या॑ह॒ वाच॑मेव॒ तद्य॑ज्ञमुखे॒ युनक्ति॑ वास्तु॒ वा ए॒तद्य॑ज्ञस्य॑ क्रियते॒ यद्गृह्ण॑न् गृही॒त्वा
ब॑हिष्प॒वमा॑नः॒ सर्प॑न्ति॒ परा॑ञ्चो॒ हि य॑न्ति॒ परा॑चीभिः॒ स्तुव॑ते॒ वैष्ण॑व्यर्चा॒ पुन॑रेत्योप॑ तिष्ठते॒ यज्ञो॑ वै
विष्णु॑ य॒ज्ञमे॒वाक॑र्विष्णो॒ त्वन्नो॑ अन्त॑मः॒ शर्म॑ यच्छ॒ सह॑न्त्य । प्र ते॒ धारा॑ मधु॒श्चुत॑ उ॒त्सं॑ दुह॒ते ()
अक्षि॑त॒मित्या॑ह॒ यदे॒वास्य॑ शया॑नस्योप॒शुष्य॑ति॒ तदे॒वास्यै॑तेना॒ ऽऽप्या॑ययति ॥

Pada Paata

च॒ । यज॑माने । च॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । वाच॑म् । ए॒व । तत् । य॒ज्ञमुख॑ इति॒ यज्ञ॑ - मुखे । यु॒नक्ति॑
। वास्तु॑ । वै । ए॒तत् । य॒ज्ञस्य॑ । क्रि॒यते॑ । यत् । ग्र॒हान् । गृही॒त्वा । ब॑हिष्प॒वमा॑नमिति॒ बहिः॑
- प॒वमा॑नम् । सर्प॑न्ति । परा॑ञ्चः । हि । य॑न्ति । परा॑चीभिः । स्तु॒वते॑ । वैष्ण॑व्या । ऋ॒चा ।
पुनः॑ । ए॒त्येत्या॑ - इत्य॑ । उपेति॑ । तिष्ठ॑ते । य॒ज्ञः । वै । विष्णुः॑ । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒कः ।
विष्णो॑ इति॑ । त्वम् । नः॑ । अन्त॑मः । शर्म॑ । य॒च्छ । स॒हन्त्य॑ ॥ प्रेति॑ । ते । धाराः॑ ।
मधु॒श्चुत॑ इति॑ मधु॒श्चुतः॑ । उ॒त्सम् । दुह॑ते () । अक्षि॑तम् । इति॑ । आ॒ह॒ । यत् । ए॒व । अ॒स्य॑
। शया॑नस्य । उ॒प॒शुष्य॑तीत्युप - शुष्य॑ति । तत् । ए॒व । अ॒स्य॑ । ए॒तेन॑ । एति॑ । प्या॒यय॑ति ॥

TS 3.1.11.1

TS 3.1.11.1

Samhita Paata

अ॒ग्निना॑ र॒यिमं॑श्चवत् पोष॑मेव दि॒वेदि॑वे । य॒शसं॑ वी॒रव॑त्तमं ॥ गो॒मां॑ अ॒ग्नेऽवि॑मां॒ अ॒श्वी य॒ज्ञो
नृ॒वत्स॑खा स॒दमि॑दप्रमृष्यः । इ॒डावा॑ ए॒षो अ॑सुर प्र॒जावा॑न् दी॒र्घो र॒यिः पृ॑थुबु॒धः स॒भावान्
॥ आ॒प्याय॑स्व > 1, सन्ते॑ > 2 ॥ इ॒ह त्व॑ष्टारम॒ग्रियं॑ वि॒श्वरू॑प॒मुप॑ ह्वये । अ॒स्माक॑मस्तु के॒वलः
॥ तन्न॑स्तु॒रीप॑म॒धं पो॑षयित्तु दे॒वं त्व॑ष्ट॒र्वि र॑रा॒णः स्य॑स्व । यतो॑ वी॒रः - []

Pada Paata

अ॒ग्निना॑ । र॒यिम् । अ॒श्चवत् । पो॑षम् । ए॒व । दि॒वेदि॑व॒ इति॑ दि॒वे - दि॒व ॥ य॒शस॑म् ।
वी॒रव॑त्तम॒मिति॑ वी॒रव॑त् - त॒मम् ॥ गो॒मा॒निति॑ गो - मा॒न् । अ॒ग्ने । अ॒वि॒मा॒नित्य॑वि - मा॒न् । अ॒श्वी
। य॒ज्ञः । नृ॒वत्स॑खेति॑ नृ॒वत् - स॒खा । स॒दम् । इ॒त् । अ॒प्र॒मृष्य॑ इत्य॑प्र - मृष्यः ॥ इ॒डावा॑निती॒डा
- वा॒न् । ए॒षः । अ॒सुर॑ । प्र॒जावा॑निति॑ प्र॒जा - वा॒न् । दी॒र्घः । र॒यिः । पृ॑थुबु॒द्ध इति॑ पृथु - बु॒द्धः
। स॒भाव॑निति॑ स॒भा - वा॒न् ॥ ए॒ति । प्या॒यस्व॑ । स॒मिति॑ । ते ॥ इ॒ह । त्व॑ष्टारम् । अ॒ग्रिय॑म्
। वि॒श्वरू॑प॒मिति॑ वि॒श्व - रू॒पम् । उ॒पेति॑ । ह्वये ॥ अ॒स्माक॑म् । अ॒स्तु । के॒वलः ॥ तत् ।
नः । तु॒रीप॑म् । अ॒धं । पो॑षयित्तु । दे॒वं । त्व॑ष्टः । वी॒ति । र॑रा॒णः । स्य॑स्व ॥ यतो॑ । वी॒रः ।

TS 3.1.11.2

TS 3.1.11.2

Samhita Paata

कर्मण्यः सुदक्षो युक्तग्रावा जायते देवकामः ॥ शिवस्त्वष्टरिहाऽऽ* गहि विभुः पोषं उतत्मना ।
 यज्ञेयं न उदेव ॥ पिशङ्गरूपः सुभरो वयोधाः श्रुष्टी वीरो जायते देवकामः । प्रजां त्वष्टा
 विष्यतु नाभिस्मे अथा देवानामप्येतु पार्थः ॥ प्रणोदे > 3 व्या, नो दिवः > 4 ॥ पीपिवाः सः
 सरस्वतः स्तनं यो विश्वदरशतः । धुक्षीमहि प्रजामिषं ॥

Pada Paata

कर्मण्यः । सुदक्ष इति सु - दक्षः । युक्तग्रावेति युक्त - ग्रावा । जायते । देवकाम इति देव -
 कामः ॥ शिवः । त्वष्टः । इह । एति । गहि । विभुरिति वि - भुः । पोषं । उत । त्मना ॥
 यज्ञे यज्ञ इति यज्ञे - यज्ञे । नः । उदिति । अत्र ॥ पिशङ्गरूप इति पिशङ्ग-रूपः । सुभर इति
 सु - भरः । वयोधा इति वयः - धाः । श्रुष्टी । वीरः । जायते । देवकाम इति देव - कामः ॥
 प्रजामिति प्र - जाम् । त्वष्टा । वीति । स्यतु । नाभिम् । अस्मे इति । अथ । देवानाम् । अपीति
 । एतु । पार्थः ॥ प्रेति । नः । देवी । एति । नः । दिवः ॥ पीपिवाःसम् । सरस्वतः ।
 स्तनम् । यः । विश्वदरशत इति विश्व - दरशतः ॥ धुक्षीमहि । प्रजामिति प्र - जाम् । इषम् ॥

TS 3.1.11.3

TS 3.1.11.3

Samhita Paata

ये ते सरस्व ऊर्मयो मधुमन्तो घृतश्चुतः । तेषां ते सुम्नमीमहे ॥ यस्य व्रतं पशवो यन्ति सर्वे
यस्य व्रतमुपतिष्ठन्त आपः । यस्य व्रते पुष्टिपतिर्निर्विष्टस्तः सरस्वन्तमवसे हुवेम ॥ दिव्यः सुपर्ण
वयसं बृहन्तमपां गर्भं वृषभमोषधीनां । अभीपतो वृष्ट्या तर्पयन्तं तः सरस्वन्तमवसे हुवेम ॥
सिनीवालि पृथुष्टुके या देवानामसि स्वसां । जुषस्व हव्य - []

Pada Paata

ये । ते । सरस्वः । ऊर्मयः । मधुमन्त इति मधु - मन्तः । घृतश्चुत इति घृत - शुतः ॥
तेषां । ते । सुम्नम् । ईमहे ॥ यस्य । व्रतम् । पशवः । यन्ति । सर्वे । यस्य । व्रतम्
। उपतिष्ठन्त इत्युप - तिष्ठन्ते । आपः ॥ यस्य । व्रते । पुष्टिपतिरिति पुष्टि - पतिः । निर्विष्ट
इति नि - विष्टः । तम् । सरस्वन्तम् । अवसे । हुवेम ॥ दिव्यम् । सुपर्णमिति सु - पर्णम्
। वयसम् । बृहन्तम् । अपाम् । गर्भम् । वृषभम् । ओषधीनाम् ॥ अभीपतः । वृष्ट्या ।
तर्पयन्तम् । तम् । सरस्वन्तम् । अवसे । हुवेम ॥ सिनीवालि । पृथुष्टुक इति पृथु - स्तुके
। या । देवानाम् । असि । स्वसां ॥ जुषस्व । हव्यम् ।

TS 3.1.11.4**TS 3.1.11.4****Samhita Paata**

माहु॑तं प्र॒जां दे॒वि दिदि॑ष्टि नः ॥ या सु॑पा॒णिः स्व॑ङ्गुरिः सु॒षूमा॑ बहु॒सूव॑री । तस्यै॑ वि॒श्वत्प॑त्न्यै ह॒विः
 सि॒नीवा॑ल्यै जु॒होत॑न ॥ इन्द्रं॑ वो वि॒श्वत्स्प॑री > 5, न्द्रं नरः॑ > 6 ॥ असि॑तवर्णा॒ हर॑यः सु॒पर्णा
 मि॒हो वसा॑ना दि॒वमु॑त् प॑तन्ति ॥ त आ॒ववृ॑त्रन्थ॒ सदनानि॑ कृ॒त्वाऽऽदि॑त् पृ॒थि॒वी घृ॒तैर्व्य॑द्यते ॥
 हिर॑ण्यकेशो॒ रज॑सो वि॒सारे॑ऽहि॒र्धुनि॑र्वातं इ॒व ध॑र्जीमा॒न् । शुचि॑भ्राजा उ॒षसो॑ - []

Pada Paata

आहु॑तमित्या - हु॒तम् । प्र॒जामि॑ति प्र-जाम् । दे॒वि । दिदि॑ष्टि । नः ॥ या । सु॒पा॒णिरिति॑ सु -
 पा॒णिः । स्व॑ङ्गुरिरिति॑ सु - अ॒ङ्गुरिः । सु॒षूमे॑ति सु - सू॒मा । बहु॒सूव॑रीति॑ बहु - सू॒वरी ॥ तस्यै॑ ।
 वि॒श्वत्प॑त्न्यै । ह॒विः । सि॒नीवा॑ल्यै । जु॒होत॑न ॥ इन्द्रं॑ । वः । वि॒श्वतः॑ । प॒रीति॑ । इन्द्रं॑ ।
 नरः॑ ॥ असि॑तवर्णा॒ इत्यसि॑त - वर्णाः॑ । हर॑यः । सु॒पर्णा इति॑ सु - पर्णाः॑ । मि॒हः । वसा॑नाः
 । दि॒वम् । उ॒दि॒ति । प॑तन्ति ॥ ते । ए॒ति । अ॒ववृ॑त्रन्थ । सदनानि॑ । कृ॒त्वा । आ॒त् । इ॒त् ।
 पृ॒थि॒वी । घृ॒तैः । वी॒ति । उ॒द्य॒ते ॥ हिर॑ण्यकेश॒ इति॑ हिर॑ण्य - के॒शः । रज॑सः । वि॒सार इति॑ वि -
 सा॒रे । अहिः॑ । धु॒निः । वा॒तः । इ॒व । ध॑र्जीमा॒न् ॥ शुचि॑भ्राजा॒ इति॑ शुचि॑ - भ्रा॒जाः । उ॒षसः॑ ।

TS 3.1.11.5

TS 3.1.11.5

Samhita Paata

नवे॑दा॒ यश॑स्वती॒रप॑स्युवो न स॒त्याः ॥ आ ते॑ सु॒पर्णा अ॑मिनन्त॒ एवैः॑ कृ॒ष्णो नो॑नाव वृ॒षभो॑ यदी॒दं
। शि॒वाभि॑र्न स्मय॑मानाभि॒राऽगा॑त् पत॑न्ति मि॒हः स्त॒नय॑न्त्य॒भ्रा ॥ वा॒श्रेव॑ वि॒द्युन्मि॑माति व॒थ्सं न
मा॒ता सि॑षक्ति । यदे॑षां वृ॒ष्टिर॑स॒र्जि ॥ पर्व॑तश्चिन्महि॑ वृ॒द्धो बि॑भाय दि॒वश्चि॑त् सानु॑ रेजत स्व॒ने वः
। यत् क्री॑ड॒थ मरु॑त - []

Pada Paata

नवे॑दाः । यश॑स्वतीः । अ॒प॒स्युवः॑ । न । स॒त्याः ॥ एति॑ । ते । सु॒पर्णा इति॑ सु - पर्णाः
। अ॒मि॒न॒न्त॒ । एवैः॑ । कृ॒ष्णः । नो॑ना॒व । वृ॒षभः॑ । यदि॑ । इ॒दम् ॥ शि॒वाभिः॑ । न ।
स्मय॑मानाभिः । एति॑ । अ॒गा॒त् । पत॑न्ति । मि॒हः । स्त॒नय॑न्ति । अ॒भ्रा ॥ वा॒श्रा । इ॒व ।
वि॒द्युदि॑ति वि॒द्युत् । मि॒मा॒ति । व॒थ्सम् । न । मा॒ता । सि॑षक्ति ॥ यत् । ए॒षाम् । वृ॒ष्टिः ।
अस॑र्जि ॥ पर्व॑तः । चि॒त् । महि॑ । वृ॒द्धः । बि॒भा॒य । दि॒वः । चि॒त् । सानु॑ । रेज॒त । स्व॒ने
। वः ॥ यत् । क्री॑ड॒थ । म॒रु॒तः ।

TS 3.1.11.6

TS 3.1.11.6

Samhita Paata

ऋष्टिमन्त॑ आप॑ इव स॒द्धियञ्चो॑ धव॒द्धे ॥ अ॒भि क्र॑न्द स्त॒नय॑ गर्भ॒मा धा॑ उद॒न्वता॑ परि॑ दी॒या रथे॑न ।
 दति॑ः सु क॑र॒षु वि॑षितं न्यञ्च॑ः स॒मा भ॑वन्तू॒द्धता॑ निपा॒दाः ॥ त्वं॑ त्या चि॒दच्यु॑ताऽग्ने॑ प॒शुर्न यव॑से ।
 धामा॑ ह॒ यत् ते॑ अज॒र वना॑ वृश्चन्ति॑ शि॒क्रसः॑ ॥ अ॒ग्ने भू॑रीणि॒ तव॑ जा॒तवेदो॑ दे॒वं स्व॑धावोऽमृ॒तस्य॑
 धामं॑ । याश्च॑ - []

Pada Paata

ऋष्टिमन्त॑ इत्यृष्टि-मन्तः । आपः । इव । स॒द्धियञ्चः । धव॒द्धे ॥ अ॒भीति॑ । क्र॒न्द । स्त॒नय॑
 । गर्भ॑म् । एति॑ । धाः । उ॒द॒न्वतेत्यु॑दन्न - वता॑ । परीति॑ । दी॒य । रथे॑न ॥ दति॑म् । स्विति॑
 । क॒र॒षु । वि॑षितमिति॒ वि - सि॒तम् । न्यञ्च॑म् । स॒माः । भ॑वन्तु । उ॒द्धतेत्यु॑त - वता॑ ।
 निपा॒दा इति॑ नि - पा॒दाः ॥ त्वम् । त्या । चि॒त् । अच्यु॑ता । अ॒ग्ने । प॒शुः । न । यव॑से ॥
 धामं॑ । ह॒ । यत् । ते॑ । अ॒ज॒र । वना॑ । वृश्चन्ति॑ । शि॒क्रसः॑ ॥ अ॒ग्ने । भू॑रीणि । तव॑ ।
 जा॒तवेदो॑ इति॑ जा॒त - वेदुः॑ । दे॒वं । स्व॑धाव॒ इति॑ स्वधा - वः । अ॒मृ॒तस्य॑ । धामं॑ ॥ याः । च॒ ।

TS 3.1.11.7

TS 3.1.11.7

Samhita Paata

मा॒या मा॒यिनां॑ वि॒श्वमि॑न्व॒ त्वे पूर्वीः॑ स॒न्दुधुः॑ पृ॒ष्ठबन्धो॑ ॥ दि॒वो नो॑ वृ॒ष्टिं म॑रुतो ररी॒द्धं प्र॑पि॒न्वत॑
 वृ॒ष्णो अ॒श्वस्य॑ धा॒राः । अ॒र्वाङ्तेन॑ स्त॒नयि॑त्तु॒नेह्य॑पो नि॒षिञ्च॑न्नसु॒रः पि॒ता नः॑ ॥ पि॒न्वन्त्य॑पो म॒रुतः॑

सुदानवः पयो घृतवद्विदथैष्वा भुवः । अत्यं न मिहे वि नयन्ति वाजिनमुत्सं दुहन्ति स्तनयन्तमक्षितं
॥ उदुप्रुतो मरुतस्ताः इयर्त वृष्टिं - []

Pada Paata

मायाः । मायिनाम् । विश्वमिन्वेति विश्वम्-इन्व । त्वे इति । पूर्वीः । सन्दधुरिति सं - दधुः
। पृष्टबन्धो इति पृष्ट - बन्धो ॥ दिवः । नः । वृष्टिम् । मरुतः । ररीद्धम् । प्रेति । पिन्वत
। वृष्णः । अश्वस्य । धाराः ॥ अर्वाङ् । एतेन । स्तनयित्नुना । एति । इहि । अपः ।
निषिञ्चन्निति नि - सिञ्चन् । असुरः । पिता । नः ॥ पिन्वन्ति । अपः । मरुतः । सुदानव
इति सु - दानवः । पयः । घृतवदिति घृत - वत् । विदथेषु । आभुव इत्यां - भुवः ॥ अत्यम्
। न । मिहे । वीति । नयन्ति । वाजिनम् । उत्सम् । दुहन्ति । स्तनयन्तम् । अक्षितम्
॥ उदुप्रुत इत्युद - प्रुतः । मरुतः । तान् । इयर्त । वृष्टिम् ।

TS 3.1.11.8

TS 3.1.11.8

Samhita Paata

ये विश्वे मरुतो जुनन्ति । क्रोशाति गर्दा कन्येव तुन्ना पेरुं तुञ्जाना पत्येव जाया ॥ घृतेन
द्यावापृथिवी मधुना समुक्षत् पयस्वतीः कृणताऽऽप ओषधीः । ऊर्जं च तत्र सुमतिं च पिन्वथ
यत्रा नरो मरुतः सिञ्चथा मधु ॥ उदुत्यं >7, चित्रं >8 ॥ और्व-भृगुवच्छुचिमप्रवानवदा हुवे
। अग्निः समुद्रवाससं ॥ आ सवः संवितुर्यथा भगस्ये () व भुजिः हुवे । अग्निः समुद्रवाससं

॥ हुवे वातस्वनं कविं पर्जन्यक्रन्धः सहः । अग्निः समुद्रवाससं ॥

Pada Paata

ये । विश्वे । मरुतः । जुनन्ति ॥ क्रोशाति । गर्दा । कन्या । इव । तुन्ना । पेरुम् । तुञ्जाना । पत्या । इव । जाया ॥ घृतेन । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । मधुना । समिति । उक्षुत । पयस्वतीः । कृणुत । आपः । ओषधीः ॥ ऊर्जम् । च । तत्र । सुमतिमिति सु - मतिम् । च । पिन्वथ । यत्र । नरः । मरुतः । सिञ्चथ । मधु ॥ उदिति । उ । त्यम् । चित्रम् ॥ और्वभृगुवदित्यौवभृगु - वत् । शुचिम् । अम्वानवदित्यम्वान - वत् । एति । हुवे ॥ अग्निम् । समुद्रवाससमिति समुद्र - वाससम् ॥ एति । सुवम् । सवितुः । यथा । भगस्य () । इव । भुजिम् । हुवे ॥ अग्निम् । समुद्रवाससमिति समुद्र - वाससम् ॥ हुवे । वातस्वनमिति वात - स्वनम् । कविम् । पर्जन्यक्रन्धमिति पर्जन्य - क्रन्धम् । सहः ॥ अग्निम् । समुद्रवाससमिति समुद्र - वाससम् ॥